

האמר רבי הלכה
בידיו ממואזה
שיבחו עליהם
שלא הוכרה וקצת
הידיים מסוספת
הוא ג קצת
הוא ג קצת
הפרשה והוא
הוא טווחות בקרקע
זקה והעגנות
וזה לענין גרסא
יכול לנכר עתה
לככות עתה
הוא גרסא
הפרש צנומה

בטומאה. דהכי עדיף
טפי ממה שיפור עיסמו מן
החלה ולא היה זה חלק לשם. ואין
לכתיב עיקבאל: ד קביים.
קפי קפי ענינו: ונגשו זה בזה.
הענינה מרפמן להחמיצ
עד שישכו. שימדנקו
כל כך ששם כל להפריד
אף הרודה
החלה עד שישוכו.

בטומאה. ורבי עקיבא אומר.
יעשנה בטומאה נאל יעשנה
קביים, שקשם שהוא קורא
לטהורה, כך הוא קורא
לטמאה, לזו קורא חלה בשם ולזו
קורא חלה בשם, אבל קביים אין
להם חלק בשם: וד העושה עפשו
קביים ונגעו זה בזה, פטורים
רבי אליעזר אומר, אף הרודה

ורבי עקיבא אומר ישנה
בטומאה ואף ישנה קביים.
עין בפירוט משנה ה פרק ד:
ואבל קביים אין להם חלק
בשם. לשון הר"ז ולא יהיה זה
חלק לשם. וכן פירש הר"ש ואין
לשמים חלק זה. ומסיים זה ואית
ספרים דגרסי לזו קורא חלה
לשם. ולזו קורא חלה לשם. אבל
קביים אין זה חלק לשם ע"כ:
ד עד שישכו. עין ריש פ"ד:

ציונים
ד העושה. חוס' נכסמים
דף מו ממ וזה דף ו. מי
שם פ"ו ה"ז עור ושופ
שם סימן שנה סוף ה:
ר"א. פקחים מת: דנה
ת. מי' שם טור ושופ
שם:
שינוי נוסחאות
בשם פ"ל לשם וכן
כמקום. חלק בשם
ד"ס חלה לשם
וכותו חלה בשם
וכ"ה ד"מ.

תוספות חדשים
סו ומרוב רנ"י ענן
שהיה פנה טוחות נקרקע
וכן פקקו כל הפוקוס
לזל לר"ה וגם הר"ש
שהיה דברי היות' דלון
היה כו' פיס ופי' מ"ש
מוקי לה כגון שחי' פניה
טוחות נקרקע פי' דלל
כירושלמי ופי' הר"ז
שכתב שיהיה דברי
מחוס' ואף או קובר
כירושלמי פי' לא היה
לכחו והוא ענינה טוחות
נקרקע ופי' הר"ז: ודין
בגמרא שם בהנהגה הר"ש
שכתב חלק עגלה לא היה
יכול לקח חלה בפני אמתו
ענינה עכ"ל וכ"ה בגמרא
שם דלמחר טפח אמתו
עורה לענין ק"ש ופי' זה
יכול לפרש ג"כ במתניתין
אבל לא הוסיף פירוט בעגלה
אין יכול לפרש עגדה
שהיה ערושה: ד הר"ש
הוא אף הרודה בר
גרסין הרודה בר
עכ"ל והר"ף והר"ש
גרסו אף הרודה גם
לחוס' לא כתבו נן רק
לר"ל אבל לר"י חנה
ברכותין אף וכל הפוקוס
פקקו ר"ה לכן כתבו
חוס' ופי' לא גרי' אף

ראשון לציון
והרוב דף קכג. ז"ל
דף קכג: ועי' רש"י
נכסמים מו: [ח"ט בדיה]
אבל קביים בר ואית
ספרים דגרסי לזו
קורא חלה לשם. וכן
איתא בתוס' פ"ח:

נימוקי הגר"ב
כ"ק הי' שמה עליו.
מיהו לשיטת הרמב"ם
לזל גרסו נמי' למע
מקום חלה מקיים כו'
נמי' הגר"א פי' פי'
כ"ק סי' ג', והוא
דמרגמ' רנ"י הוא ענין
כפי' דלף חס פניה
טוחות מי' נאון
העגות א"ש דברי
הגר"ב.

תוספות אנשי שם
והר"ש מ' ז' משמע
לדאורייתא חלוץ עגלה
עכ"ל ולפי' חמי

פירוש המשניות להרמב"ם
הנוכחים בכאן זו ההלכה יש בהם שיעור חלה ועוד נדרב על
זה בזה הפי' ואמר ונגשו זה בזה. רצה לומר בעת האפייה
שנגעו קצת כבדות לקצתם שאין חייבות בחלה עד שידבקו
קצתם בקצתם דבוקי יפה ור"א אומר שאם לש בדרך הדמיון
מלאכת שלמה
יצמות דהנן ר' אליעזר אומר מלמדן חס הקטנה שמתמן בו מלמד
ד' מהקומות נכדרי טהרות דהלכתא כותי' כדמתנין בפ"ק דנהג:
בפי' ר"ע ז"ל ופי' שאין נטוחות והלכה כר' אליעזר.
כחב הר"ה הוסף ז"ל בירושלמי לא פירש כן וע"כ דליתא חס' ר'
יונה ופי' זה נשכו ופי' אפסר לפרשו חלל אמילתי דר' אליעזר
וע"כ עכ"ל ז"ל. עוד כתב בירוש' פירש דגם ר"א קובר דר' זרין
נשיכה ואינו חולק אלא דר"א קובר שהרודה אחר שקרא במתור
וטמן לכל ושכו זה בזה חייב ומכמים טותרין בזה כיון שכבר קרא
במתור אפי' שעדין לא נאפה כל רכבו ע"כ. ופי' הר"ש שיריליי'
ז"ל עד שישכו שדנוקו זה בזה ששם כל להפרידן נחלש קצת מן
העיסה זו בזה כדמנא בתוספתא דטהרות איהו הנושא החולש ממנו
משהו. הרודה הסתם מן המתור לאחר אפייתו קרי רודה לשון
חלשה דנוק וכן רדה הדגש. ה"ג ר' אליעזר אומר הרודה וטמן
לכל הכל מרעין נחלה והכי איתא בפ' אלו עוברין דף מ"ט ונגמי'
ירושלמי דק"ל לר' אליעזר דבעין דרמי' שישכו ויחנם לכל ע"כ.
ז"ל הר"ש שמשון ז"ל ופי' לא הוה גרסי' אף במלמי' דר' אליעזר
ניחא דבעי' ר' אליעזר דרמי' כרוף כל עם נשיכה ופי' גרסי' אף יש
לפרש דמ"ק בעי' נשיכה עבדו עיסה לפי שראוין להחמיר ולעשות
כבר אחר אבל עשה שחי' ככרות ונחמן בכל או במתור אפי' שכו' זו
בזו לא סגי כהכי למ"ק ולר' אליעזר מהי ע"כ וכתבו חוס' ז"ל בפ'
אלו עוברין דף מ"ו נראה לר"י דלר' אליעזר עם נמינה לכל בעין
נמי נגישה כדפי' הדדי משום נעילת חלה מן המוקף וכדלמרי' ר'

ירושלמי דק"ל לר' אליעזר דבעין דרמי' שישכו ויחנם לכל ע"כ.

ישראל

משנה ראשונה
כשהוסף או נשכו היא שעת חיוב שלה וכן מחנאני דהיה מתוך דברי
הרמב"ם והר"ז פי' דין ח': אף הרודה ונותן לר"ס. לאו דוקא
קאמרי' וזה דר"ש חס ונחן בערוך עיסה לכל שמתרף חלה משום דמ"ק
בעי' נשיכה אחי' ר"א למימר דלפי' אחר אפי' דלא שייך נשיכה הכל
מלך. והלכך מ"ל להרבה פוקוס דר"א נמי בעי' דנגעי' אהדדי בחוף
הכל ממש ולירוף כל עם הנגישה משחי' כמו נשיכה. וכל זה לענין
לירוף כשאין נחמה מתוך כשיעור דבעי' חיבור מעליא שיחבכו כגוף אחד
ובעי' נשיכה או לירוף כל חלה לענין מוקף דל"ז גוף אחד אפי' נגישה
לא בעי' חלה נמקפיד על מערובתן כדמסי' הר"ב וכ"כ הר"א ש' כה"ל
הלה. והתוס' בפ"ק דנהג ד' ז' כתבו שהפך לענין מוקף חמיר טפי
דבעי' נגישה ולענין לירוף לכשיעור לא בעינן נגישה רק לירוף כל ע"כ.
וגם הר"ש כלא ס"ד לפרש כן. ולא דעמי' טעם לזה דהא גבי לירוף
אמר מ"ק הכל כהדיא דבעינן נשיכה דוקא וגבי מוקף לא מליצי' כשום

תפארת

שלא תחמיצ בעלה עומאה והי' בני פירות חלה שאין מציין כל
כן: יז חלה קביים אין להם חלק בשם ועדיף טפי לפרוש
מלעזור עיסמו מכל וכל: יח העושה עיסמו קביים פחות פחות

חלה. ומי שאש
יה טמא ויהיה
שיריין אותו לל
בטומאה אבל
כדי שלא יחבר
החלה. ומי שאש
יה טמא ויהיה
שיריין אותו לל
בטומאה אבל
כדי שלא יחבר

משניות בכר חנוך

צני' הוי' חג - י' (י)
(בזמן 3 נוסף 4' נשיב וז"ל סל)

5

ספר

חלת לחם

כולל דיני חלה הנוהגים בזמן הזה, כל אחד על מכונו בדרך קצרה בשפה ברורה, וסביב לו ביאור רחב ומספיק, ידיו רב לו בים התלמוד והפוסקים, מקום מוצא כל דין להלכה ולמעשה בטעמים מספיקים, וביסודות חזקים כראי מוצקים ונקרא בשם

שירי ברנה

חיברתיו אנכי הצעיר והדל באלפי

שמחה יואל בן ר' ישעיהו הכהן זלה"ה

בעהמ"ח ספר מי השלוח על הל' מקוואות

רובץ תחת משא עם ה' עבודת הקודש בכמה מקומות
וכעת בתוך עמו חונה בקריה נאמנה בק"ק אוסטציא

נדפס פה ק"ק לבוב

שנת לחם לבב אנוש יסעד לפ"ק

נדפס פעם הראשון בחיי המחבר בשנת תרי"ג. ועתה נתחדש אורו פעם שנית בהוצאה חדשה ומפוארת, בסידור מחדש כל הספר באותיות מאירות עינים, בתיקון השגיאות והמעויות, ערוך ומסודר עם מקורות ציונים והערות

בהוצאת

מבון להוראה

פה ברובלין יע"א

שנת תשנ"ח לפ"ק

סימן ד (א) שני עיסות וכו'. מ"ד פ"ב דחלה העושה עיסמו קביים (פי' קב קב צפני ענמו) פטורים מן החלה עד שיטובו (פי' שימדבקו זה בזה כ"כ שאם נאל להפרידם נחלש מונו לזו) וכן אם נרפ"ד שתי נשים שעשו שני קבין ונגעו זה בזה אפי' הם ממין אחד פטורים וזמן שהם של אשה אחת מין צמינו חייב ושלל צמינו פטור ע"כ ופי' נגעו היינו ננשיכה ע"ש: (ב) שאין בכל אחד וכו'. הנה השו"ע צק"י שצ"ה ס"ב כתב אם יש בכל עיסה כשיעור ורובה להפריש מונו על זו א"ל לא לירוף כלי ולא נגיעה אלא כיון ששתייהן לפניו מפרישין מזה על זה וכתב הש"ך בסק"ו ח"ל ונראה דבשני עיסות אחד יש

בעזרת השו"ת סימן ד

ברין שני עיסות שאין בכל אחד כשיעור האך מצטרפין וכו' ו"א סעיפים

זוה אלא ע"ד הקדמונים ללעולם צמי לירוף כלי כל עוד שלא נחמיצ ואי"ה נדבר עוד בזה: (ג) שנגעו זה בזה וכו'. יש לעיין בזה דהנה אם דינקן אדם אחר אפי' אינו בעל העיסה מהני וכלכד שאין בעל העיסה מקפיד על מצורן והדבר מפורש בירושלמי פ"א דחלה על מתימין דנשים שנחנו לנחמוס וכו' ח"ל אחר הממרה כריו של חז"ל אחר מדעתו ר' יוחנן אחר נטבל ר"ל אחר לא נטבל מחיב ר"ל לר"י וכן נשים שנחנו לנחמוס לעשות להם שאור אם אין בכל אחד מהן כשיעור פטורה מן החלה ואין צבולהו כשיעור (ופי' המפרש בתמיה כלומר וכו' אין בכל העיסות כשיעור ודאי איכא ואפי"ה אמרינן

(א) שני עיסות (ב) שאין בכל אחד מהן שיעור חלה והם במינין המצטרפין זה עם זה כמו שנתבאר בסימן ג' סעיף ו' (ג) שנגעו זה בזה עד שנדבקו יחד שאם ינטל אחד ידבק עמו קצת מעיסה

לירוף הנחמוס לאו כלום הוא) שניא הוא שכן העושה עיסה ע"מ לחלקה בלך פטור ח"ל והא מנינן נחמוס שעשה שאור לחלק חייב בחלה ח"ל לא תחיבני נחמוס נחמוס לאו דעתו הדבר תלוי בדעת הלקוחות הדבר תלוי וכו' עכ"ל והנה הרמב"ם בפ"ג מהל' מעשר ה"ו פסק כר' יוחנן דקדק"ל ר"י ור"ל הלכה כר"י וא"כ מהני אם ממרה כריו של חז"ל אחר שלא מדעתו וא"כ ה"ה דמהני אם השיב אדם אחר אפי' שלא מדעתו צע"כ והוא פשוט אמנם זאת הוא דמסתפקא לי היכא דנדבקו העיסות מעצמן בלי שום מעשה אדם אם נשכו זה בזה אם מהני ודלמא דוקא היכא שהשיבן אדם אחר דעכ"פ אותו האיש כוונתו לחבר העיסות משא"כ היכא דנדבקו מעצמם דאין כאן שום כוונה לחברן אפשר דלא מהני ולכאורה היה י"ל להביא ראיה דלא מהני מהא דפסק הרמב"ם בפ"א מהל' תרומות ה"י ו"א וכן העכו"ם שגמר פירות ישראל הואיל ודיגונן צד עכו"ם אינן חייבין בתרומה ומעשרות אלא מדבריהם עכ"ל וכתב הכ"מ בשם מהר"י קורקוס ח"ל דעת רבינו שמה שדרשו דגנן ולא דיגון עכו"ם אפי' מירח העכו"ם פירות ישראל דדיגון תליא מילמא ואדיגון קפיד רחמנא וכו' ע"ש ומעתה לכאורה תקשי וכו' גרע מה שמרחן עכו"ם מחילו נחמרוהו מחליהן אלא ע"כ דגם צע"כ נמי פטורים וא"כ כיון שהירושלמי מדמי מירוח לירוף א"כ ה"ה כשנלטרפו מחליהן דלא מהני אמנם לפ"ו יש לעיין כיון דמקשינן להו אהדדי א"כ כי היכי דקדק"ל דמירוח הגוי אפי' בשל ישראל פוטר ה"י י"ל דגלגול הגוי בעיסה של ישראל שיהא פטור והרי משנה שלימה שנינו פ"ג מחלה מ"ה עכו"ם שנתן לישראל לעשות לו עיסה פטורה מן החלה ופי' המפרשים דה"ה עיסה של ישראל אין גלגול העכו"ם פוטרו ע"י צד"י סי' ש"ל שכתב כן בשם הר"ף והרשב"א וא"כ תקשי מ"ש מתרומה הן אמת שהרמב"ם צה"ל ציבורים לא העמיק דין זה ואולי ס"ל דאה"י דגלגול הגוי פוטר בשל ישראל אמנם בירושלמי איחא

זה כשיעור ואחד אין זה כשיעור דין כשני עיסות שיש בכל אחד מהן כשיעור דאפי' נגיעה לא צמי אלא שיהיו קמוכות ומפריש מן העיסה שיש בה כשיעור שיעור חלה וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין בה כשיעור ולא צריך לירוף כל ויכיוו וכולעיל סי' שכ"ד סעיף ו"א צ"ח עכ"ל והנה ספר הב"ח אינו כעת חתם ידי ועי' מש"כ בסי' ג' ס"ק ס"ו דאין משם שום ראיה ואמנם לא יכולתי לעמוד על דעתו כיון דהעיסה שניה אין בה כשיעור הרי הוא לריכה לירוף גמור ומאי אהני לן כמה שיש צראשונה כשיעור וכן הוא מבוחר בלשון הטו"ם באו"מ סי' מנ"ו ח"ל טוב לקרב העיסות יחד בשפת הפרשת חלה שישקו זה בזה דשמא יש בהן אחד שלא היה זה כשיעור הרי משום דחיישינן שמא יש אחד שלא היה זה כשיעור צריך לירוף ננשיכה ולא מהני מה שהן קמוכות זה לזה אעפ"י שאין כאן אלא מקצת שאין בהן כשיעור והרי השאר יש בו כשיעור מ"מ צמינן לירוף גמור עוד נראה מהא דכתבו הטור וכל הקדמונים כשמלטרפין מזות בכלי זיהרו שלא יאל מזה שלימה חוץ לכלי משום דמיצעי לן אי איר כלי הוא ככלי ולפי דברי הש"ך אפי' יש הרבה מזות חוץ לכלי כיון שיש בכלי שיעור טוב מצטרף מה שלמעלה אפי' בלא כלי וכן היה להם לומר זיהרו שיהיה שיעור חלה בכלי ובשאר לא איכפת לן ואפי' מונחין בסמוך וכ"ש למעלה אלא ודאי דכל דבר דבני לירוף להחמיצ צמי חוץ כלי אפי' אם יש כבר שיעור חלה בלחם מ"מ אותו המקצת דבני לירוף צמי לירוף גמור ואמנם מה לי להאריך דדבר שכבר מבוחר בכל האחרונים דלא דכדרינו טוב מלאחי לאדמ"ו הגאון מליסא בספרו מקור חיים על ה"י פסק סי' מנ"ו סק"ג כתב ח"ל ואף דבש"ך סי' שכ"ה סק"ו משמע דאין צריך לירוף כל נראה דטעות סופר הוא וכנ"ל ול"ל רק לירוף כלי עכ"ל הן אמת דגם ע"פ הגהתו קשה להצין דברי הש"ך אמנם הן רואה שחוסם בפשיטות דלא כוונתיה ע"כ למעשה אין לנו לסמוך

וכ"כ בדע"ק ריש סי' שכ"ה, וראה פתחא זוטא כלל ה' אות ב' ג'.

בהדיא על ההוא ממתיחין דה"ה בגגול הגבול גבול הגבול גבול הגבול
 ע"ש או יימא לאידך גיסא דוקא גבי מרומה דרשינן דגנך ולא
 דיגון עכו"ם משא"כ בחלה אע"ג דכתיב עריסומיכם היינו שהיה
 של ישראל בשעת הגבול משא"כ במרומה דכתיב דגנך דהיינו
 מעשה הדיוגן ואמנם בירושלמי

שניה והוא נקרא נשיכה (ד) מצטרפין יחד להשלים
 השיעור להתחייב בחלה והוא שאין הכעלים
 מקפדין על תערובתן כמו שיתבאר א"ה בסימן

שאתר זה:

ב (ה) עשה עיסה פחותה מכשיעור ואפאה ונתן

מהני מאליו וכי גרע מיהו הגבול מאליו נחמרה מאליו וא"כ כיון
 דבחלה לא ידעינן דנחמרה בלא דעת בעה"ב מהני אלא נחמרה
 כמ"ש בירושלמי וא"כ ה"ה נמי בחלה לא מהני נחמרה מאליו שוב
 ראיתי הדבר מוכרע ממקומו בירושלמי עס דמקשי והא תנינן מורי
 הנמלים שלנו בצד ערימה חייבת חייבין הא בצד ערימה פטורה
 פטורין (ופי' המפרש והא תנינן חוזר ר"ל ומקשי לר' יוחנן והא
 תנינן חורי הנמלים שלנו בצד ערימה חייבת כלומר שכבר נחמרה
 ונגמרה מלאכה וכו' מכלל דאם אוחס החורים הם בצד ערימה
 פטורה והוא שלא נחמרה ונגמרה מלאכה זה שנמלא בחוכן
 פטורין ממעשר ואפי' מה שנמלא שהיה חטין ממורחין כיון
 דנמלים לאו אדעת' דבעה"ב עבדי לא טבלי וא"כ איך אמרה
 דממרה כריו של חזירו נטבל ומשני א"ר יונה א"ר יוסי א"ר
 אבהו א"ר יוחנן דהוא משום יאוש ור' שמואל בר אבהו אביה דרבי
 יוחנן משני דמוקי בשגרוו שבלי ללא נגמרו מלאכהו אבל היו
 חטין ממורחין טבלי אפי' בלא דעתו של בעה"ב עכ"ל ע"ש הרי
 לפניך דאפי' אם נחמרהו ע"י נמלים דפשיטא דהו כאלו נחמרהו
 מאליהו מ"מ נעשו טבלי ונ"ע לחלק בין זה למירחו נכרי דלא מהני
 לדעת הרמב"ם כמ"ש ואולי י"ל דנכרי אדעתיה דנפשיה קעביד
 ועדין נ"ע עוד יש לעיין אי גם בחלה הדין כן ומלאחי עוד
 בירושלמי גבי מחתיחין דפ"ג הנוטל שאור מעיסה שלא הורמה
 חלמה וכו' ואמרינן עס דר"י ור"ל פליגי דר"י ק"ל נשיכה מועיל
 מה"מ ור"ל ק"ל דאינו מועיל מה"מ ומסיק עס ר' ועירי בני מה
 פליגי ר' יוחנן ור"ל בנשוך מאליו אבל אם השיכן בידו לכו"ע דבר
 מורה וכו' ע"ש הרי דלר"י דק"ל כוומיה אפי' בנשוך מאליו מהני
 והוא ראיה ברורה ויש עוד להעיר ובערת השי"ת נדבר מזה:
 (ד) מצטרפין יחד וכו' בירושלמי פ"ג חלה על מחתיחין
 דהנוטל שאור מעיסה שלא הורמה וכו' דאיפלגו ר' יוחנן ור"ל ר'
 יוחנן אמר הנשוך מורה ור"ל אמר אין הנשוך מורה וכו' ע"ש
 והנה לפי מאי דק"ל ר' יוחנן ור"ל הלכה כר"י משמע דהנשוך
 מורה עוד עס פ"ד על מחתיחין אחוה מין צמינו וכו' ח"ל אית

חנה חני כל המינין מצטרפין וע"ז על דעתיה דחנה ברא (פירש
 חנה דכרייתא) מה בין נשוך מה בין בלול א"ר יודן אבהו דר'
 ממנו בשחלקן והוסיף עליהן נשוכין חייבין בלולין פטורין (ופי'
 המפרש קב חטים וקב שעורים שנשכן וחלקו והוסיף על קב חטים
 רבע חטים ועל קב שעורים רבע
 שעורים לכיון דנשוך הוא חיבור
 לכל דבר הרי נחתיבו בחלה וגליה
 דעתיה דקפיד על חיבורן וחלקו
 מה שהוסיף פטור כדאמרינן לעיל
 שני ישראלים שעשו שני קבין
 והוסיף זה על שלו וזה על שלו
 פטורין שכבר היה להם שנת חובה
 ונפטרו וכו' וקפיד האי חנה
 דנשוך מין צמינו מינו הוא חיבור להחמיר וכו' אבל אין חיובן חיוב
 עצמי אלא בעודן נשוכין דוקא אבל לבי חלקן לא נחטבל מהן חיובן
 וכו' ע"ש והנה הרא"ש בזה חלה הביא בירושלמי הזה וסיים וליח
 הלכתא כהך חנה ברא אלא נישוכין לא מצטרפי אלא כסדר
 שפירשתי עכ"ל והנה אי מהני נשיכה להקל לענין אם חלקן והוסיף
 עליהן לא מלאחי בזה בפירוש להפוסקים ונחזה אן וגרסה להביא
 ראיה מהא דתנן הנוטל שאור מעיסה שלא הורמה חלמה ונתן
 לתוך עיסה שהורמה חלמה אם יש לו פרנסה ממקום אחר מוציא
 עליו לפי חשבון ע"כ ומפרש בחוספתא דנביא ארבעה רבעים
 ומצד לזה השאור ונחתיב ומפרש עליו ומהכל מוכיח עס
 בירושלמי דנשיכה מחייבת מה"מ ע"י מש"כ לעיל בזה והרי לפניך
 דהכא הוא להקל דאי ק"ל לא מהני אלא להחמיר דהיינו שנעשה
 חיוב וא"כ האין מהני לפטור השאור המתערב שהוא מחויב גמור
 מעיסה שהיה זה שיעור והרי לר"ל דס"ל דאין נשיכה מועיל
 מה"מ ק"ל עס דלא מהני להפריש על השאור המחויב מעיסת זו
 שחיברה בנשיכה אא"כ נלושה יחד כדמשני עס בירושלמי ע"ש
 עוד נ"ל דאפי' האי חנה דכרייתא דס"ל דנשיכה מועיל להחמיר
 אבל לא להקל היינו דוקא צמינן צמינו מינו דמיירי החס אבל מין
 צמינו מודה דמהני אפי' להקל חדע מדקבע בירושלמי האי חנה
 דכרייתא על משנה דאחיה מין צמינו וקאמר דאית חנה דקאמר כל
 המינים מצטרפין ואמאי לא קבע ליה אמתחתיחין דלעיל דקחתי
 וזמון שהן של אשה אחת מין צמינו חייב ושלם צמינו פטור הו"ל
 לאחיי דאית חנה דס"ל דכולהו מין אחד הן אלא ודאי דלהאי חנה
 איכא נמי חילוק בין מינו לשאינו מינו דצמינו מהני נשיכה אפי'
 להקל ובשאינו מינו לא מהני אלא להחמיר לכך קאמר על מחתיחין
 דקאמרה אחיה מין צמינו וחשב עס אחיה מצטרף וקאמר דאית
 חנה דכולהו מצטרפין לחומרא אבל אה"י דלקולא איכא חילוק בין
 מין לשאינו מינו ועדיין יש לדבר בזה ואי"ה יבואר ועי' בס"ק ל"ג
 מה שהארכתי בזה והוכחתי דלעולם אינו מועיל נשיכה להקל לענין
 אם חלקו והוסיף עליהן: (ה) עשה עיסה וכו' לשון

ספר

תרומת הדשן

חלק ראשון – שאלות ותשובות

ערוך ומוגה עפ"י כת"י
עם ציונים הערות והשוואות.

חלק שני – פסקים וכתבים

ערוך ומוגה עפ"י כת"י
עם ציונים הערות והשוואות

קובץ תשובות חדשות
מלוקטים מלקט יושר וכתבי-יד

מפתח מפורט

מפתחות חלק השו"ת
מפתחות חלק פסקים וכתבים
ותשובות חדשות

קילקול העיסה אמרינן דזכות הוא לה⁴ כיון דרגילות הוא לפעמים שבעלת הבית נותנת רשות למשרתת להפריש חלה אפילו בפניה. וכן יש לה כח לעשות שליח כדאיחא ביבמות פ' יש מותרות (יבמות פו, א) לימד על נשואת בת ישראל שנותנת רשות לתרום מעשר, ויליף לה מדכתב אתם וביהכם ומקיש ביהכם לאתם, ונרא' נמי דה"ה לענין תרומה גדולה וחלה*.)

לאשה ולאיש כדילפינן מושלח ושלחה. וביבמות פ' האשה שלום (ק"ח, ב) בעי תלמודא המזכה גט לאשתו במקום יבום או במקום קטטה מהו, ומוכח בהדיא התם דאי הוה זכות לה היה מועיל משום דזכין לאדם שלא בפניו, אע"ג דבעינן ונתן בידה או ביד שלוחה היכא דזכות הוא לה נעשה המקבל שלוחה אף שלא מדעתה. וה"ה לענין הפרשת חלה. ואי ק"ל הא דתניא בפ"ב דב"מ (כב, א) כיצד התורם שלא מדעת תרומתו תרומה וכו' עד הוי שמצאו ואמר ליה כלך אצל (ב"ה) [יפות], לא שווייה שליח (לא) משום דבעי שלוחכם דומיא דאתם מה אתם לדעתכם אף שלוחכם לדעתכם. אלמא אע"ג דידעינן בחר הכי דניחא ליה במה שתרם אפ"ה לא הוי שליח כיון דמעיקרא לא לדעת הוי. לא דמי כלל דהתם בשעה שנעשה שליח לא ידעינן כלל דניחא ליה, אלא דאח"כ שמעינן מיניה או דחוינן מיניה דניחא ליה, ובעינן למימר דלמפרע הוי שפיר שליח. הא לא מהני משום דבעינן למידע בשעה שנעשה שליח דזכות הוא וניחא ליה. וכה"ג הוי דומיא דאתם, דאנן סהדי אי הוי הכא הוה ניחא ליה, אבל היכא דבשעה שנעשה שליחות לא ידעי לן לא הוי דומיא דאתם.

הגה"ה: ופ"ג דפ"ק דחולין (יב, ב) אמרינן דהאמר לשלוחו לא ותרום לי ושמע חניש אחרינא ואלו ופרס אין מרוממו מרוממיה דהוי ליה חורס שלא מדעת, אלמא אע"ג דידע הוי בעידנא דתרום דניחא ליה לנע"ה לתרום שהרי ליה לשלוחו לתרום, מ"מ הוהיל ולדידיה לא עבד שליח לא מהני וי"ל דדוקא התם לא מהני משום דליכא למימר דדעת דבעל הימם דשלוחו דוקא יתרום, משום דידע וממר באיזה מידה רגיל נע"ה לתרום ענין יפה או רע או צנוע, וכן אם דרכו לומר כןך אלל יפוט או איפכא, אלל בהפרשת חלה כגון הוה דהכל שוין צו לעול נכית ולשורפה, אין לומר כלל שיש קפידא מי יפריש ותרום. ומו דליכא למימר מעטס שיש לתוש לקלוקל העיסה ליכא קפידא כלל, וכן לענין גט איכא למימר היכא דדעינן דזכות הוא לה וניחא לה בגירושין לא הוי קפידא כלל מי יקבל הגט במקומה, ע"כ.

וכן כתב בהדיא בא"ז⁷ דלכחילה האשה עושה שליח להפריש חלה בלא בעלה. ולענין גט נמי מרבינן שליח

סימן קפט

המקפיד על תערובתו, ומייתי ראייה מירושלמי דקאמר התם דבר המקפיד על תערובתו אין הכלי מצרף. והשתא מוכח מהך שינויא דווקא כלי אינו מצרף דבר המקפיד על תערובתו⁸, אבל חיבור ע"י נגיעה וכ"ש נשיכה מהני⁹. אמנם בסימני אשירי¹⁰ ובמורה דיעה¹¹ כתב בהדיא דדבר המקפיד על תערובתו לא מהני לא נגיעה ולא נשיכה אפילו באשה אחת, וכן מוכח מדברי אשירי בהלכות חלה¹², וכן מצאתי בפ"י משניות דרבינו שמשון במס' חלה פ"ד¹³.

ונראה לחלק דודאי היכא דבתרווייהו יש שיעור חלה אע"ג דמקפיד על תערובתו מהני נשיכה או אפ"י נגיעה כדי לפטור מאחת את חברתה, דחשיב שפיר מן המוקף בהכי. ובהא איירי הויה דעיסה טמאה וטהורה דבתרווייהו יש שיעור חלה, אבל הא דאמרינן

7 שאלה: אשה לשה שתי עיסות באחת עירבה כרכום ובאחת לא עירבה בה, ואין בוו ולא בוו שיעור חלה, יש לצרפם ע"י נשיכה כדי ליטול מהן חלה או לאו.

תשובה: יראה דלכאורה היה לדקדק מתוך דברי הגאונים דיש לצרפם ע"י נשיכה כדי לחייבם בחלה, [כנראה] בתוס' פ"ק דנידה¹ וסמ"ג² ובספר התרומה³ והמרדכי⁴ ואשירי בהלכות חלה⁵. ובמרדכי פ' אלו עוברין⁶ מתרץ ההיא דפרק כשם (סוטה ל, א חלה פ"ב מ"ח) דאמר רבי אליעזר נוטל מן הטהורה על הטמאה כיצד עושה עיסה וכו' עד ונותן פחות מכביצה באמצע כדי ליטול מן המוקף, אלמא דצירוף סל לא מהני אלא בעינן חוט בצק המחברין. ובפ' אלו עוברין (פסחים מח, ב) סבר ר' אלעזר דמהני צירוף סל, ומתרצי דהא דלא מהני צירוף סל גבי עיסה טמאה וטהורה משום דהוי דבר

שחידש וזכין לאדם ולא מאדם, ועי' מש"כ ע"ד בדברי חיים הלכ' אבירה (סי' ג') ואמרי בינה דיני תרו"מ (סי' ו') ובחידושי הארכתי הרבה בזה. [ועי' היטב לקט יושר (ח"ב עמ' 75) בשם אר"ז] ועי' שו"מ (קמא ח"ב סי' ק"י) ובאר יצחק (אר"ח סי' א' ענף ג') בארוכה. 3. כט"ז שם הגיה ומחק מילת "אלא" ובנקודה"כ כתב דשלא כרת עשה כן ודעת רבינו ככ"ח ודלא כרמ"א, ועי' בט"ז שכתב דידוע שרבינו עצמו סידר השאלות, ע"ש. ועכ"פ תשרי זו ודאי אינה כן עי' לקט יושר (עמ' 75) ובהערי' שם וכמבוא שם. 4. בקצוה"ח שם הק' דאמאי חשיב קילקול הרי יכולים להפריש אפ"י אחר אפיה, ע"ש. 5. עי' אמ"ב שם בשם אר"ז פסחים שכתב כד' רבינו עשה, ואר"ז זה עצמו הוזכר בלקט יושר שם. 6. ח"א סו"ס רכ"ה — ועי' לקט יושר (שם בסוף הקטע).

סי' קפט: 1. ד, א ד"ה ומקפת. 2. עשין קמ"א. 3. סי' פ"ב. 4. ל"מ מקום אחר הוין מההיא דפסחים שציין רבינו לקמן, [ועי' ברכות סי' קכ"א]. 5. סי' ד'. 6. פסחים סי' תקצ"ט. 7. חלה פ"ב ה"ג. 8. עי' היטב ט"ז (סי' שכ"ו סק"א). 9. השתא לא מחלק רבינו בין צירוף למוקף ועי' כתב דמהא דטמאה ילפינן להא דמהני נגיעה ונשיכה וכ"פ בנקודה"כ (יו"ד סי' שכ"ו). 10. הלכ' חלה שם. 11. סי' שכ"ו. 12. שם. 13. משנה ד'.

לעיל דלא מהני נשיכה בדבר המקפיד על תערוכתו איירי שאין בכל אחת שיעור חלה ובאין לצרפם כדי לחייבם בחלה, כה"ג לא מהני נשיכה, והואיל ומקפיד על תערוכתו אין לנו בידינו לעשות ולהחשיבה כעיסה אחת לחייבו בחלה¹⁴. אך תימא לפי סברא זו דהתוס' פ"ק דנידה¹⁵ ורא"ם במדרכי פ' אלו עוברין¹⁶ ורבינו שמשון בפ"י משניות¹⁷ לשינויא קמא דיליה, מיישבין ההיא דרבי אליעזר בפ' אלו עוברין אהיא דפ' כשם ממש איפכא מסברא זו, וקאמרי דר"א דסבר דצירוף סל לא מהני, היינו דווקא היכא דבא לפטור אחת מחבירתה ובתרווייהו שיעור חלה, אבל כל היכא דאין בכל אחת שיעור חלה מהני צירוף סל לחייבו בחלה. ונהי נמי דאינהו לא מחלקין בין מקפיד על תערוכתו בין אינו מקפיד, מ"מ דוחק לומר דסברא הפוכה.

ונראה דאין סברא הפוכה, אלא הא ודאי סברי דאין סברא לחלק בין מקפיד לאינו מקפיד, אבל מורו דאם יש לחלק אז ודאי הסברא היא דקיל טפי צירוף הכלי, לענין שיחשב מן המוקף מלצרפו לחיוב כתבתי.

חלה לעשות העיסה אחת כדפרישית. אבל לפי מאי דלא מחלקים בין מקפיד לשאינו מקפיד סברא היא לומר אדרבה לענין לפטור אחת מחבירתה דקולא היא, אמרינן דלא מהני צירוף סל, אבל היכא דאין בכל אחת שיעור חלה והוי מן הדין שתיהן פטורות [לא] אמרינן לפוטרה, דמהני צירוף סל כדי לחייבם בחלה. ומהשתא בני"ד דודאי מקפיד על תערוכתו הוא דאין הכרכום מספיק בתזותא וטעמא לשתי העיסות, ורוב הדיעות¹⁸ סברי דיש לחלק ובדבר המקפיד אפי' אשה אחת לא מהני אפי' נשיכה כדברירונא לעיל, אין לצרפן אפילו לחומרא ואפילו בנשיכה כדי לחייבם דהוי ברכה לבטלה. ונשיכה שאמרו כתב בפירוש משניות דהיינו שמדבק כ"כ כשיפרדו יתלשו אחת מחבירתה מעט. ונפקא מינה אם בא לפטור אחת מחבירתה, דכתבו התוס' פ"ק דנידה דשמא בעי נשיכה לא סגי בנגיעה. אמנם אם נילושה כבר כל העיסה שיעור חלה ביחד ואח"כ נתחלק או גאפת ושכחו כבר ליטול ממנה חלה, כה"ג ודאי מהני צירוף סל לכ"ע בחלת חוץ לארץ הכי איתא בתוס' פ"ק דנידה¹⁹, הנראה לע"ד כתבתי.

סימן קצ

והרא"ש כתב בתשובה⁶ שיעשה עיסה קטנה וישים אותה על העיסה גדולה ויפרוש מן העיסה הקטנה שהיא ודאי של חיוב, אע"ג דשאור לטעמיה עבידא לא בטילה העיסה לגבי השאור ע"כ. ואע"ג דאשירי כתב לעיל דיכול להפריש מיניה וביה, נראה די"ל דבשאור מודה הרא"ש⁷ דאין בילה, וההיא דכתב בספרו בהלכות חלה לא איירי בשאור, אך בסמ"ק כתב בהדיא אשאור דיש בילה. מ"מ נראה דודאי דיש להחמיר ולעשות באחד מן הדרכים דלעיל⁸.

אמנם לא ידענא כלל היאך לתקן מכאן והלאה שלא יצטרך לעולם לעשות תקנות הללו, שהרי רגלין הנשים ליקח מעט בצק מן העיסה הגדולה ומשהין אותו בצק לשאור להחמיץ בו עיסה אחרת, ונוטלת אותו בצק מן העיסה קודם הפרשת חלה, כדי שיהא אותו

שאלה: לאחר הפסח שרגלים ללוש בשאור של נכרים, היאך נוטל החלה שלא יפרישו מן הפטור.

תשובה: יראה דלהך עיסה שנילושה בשאור של נכרים הרבה תקנות יש בדבר והמה מפורשים בדברי רבותינו המחברים, אשירי מסיק בהלכות חלה¹ דיכול להפריש מיניה ולא חיישינן דילמא איתרמי (לידי דשל) [לידיה של] נכרים וקמפריש מן הפטור על החיוב, דקי"ל יש בילה בדבר לח, וכ"כ בסמ"ק² דחומרא יתירה היא הא דנוהגים להפריש ממקום אחר. אמנם במדרכי בהלכות אי"י וחלה³ כתב בשם מהר"ם⁴ דאין להפריש כה"ג מיניה וביה משום דקי"ל דאין בילה אלא ביין ושמן בלבד ומצריך להפריש חלה גדולה יותר ממה שהיתה עיסה של נכרי שנתערבה. והשתא ממ"נ יש באותה חלה מעיסה של ישראל, וכן כתב בדרכות הר"ח א"ז⁵.

14. רמ"א (סי' שכ"ו ס"א), ועי' ט"ז (סק"א) דמ"מ נשיכה ודאי צריך והרמ"א שלא הזכיר נשיכה היינו משום שסמך ע"ד המחבר דלעיל מיני, והשיג על הלבוש שלא הצריך נשיכה, ובנקודה"כ השיג ע"ד דודאי ד' הלבוש צדק, וביאר דהשתא דמחלק רבינו בין יש שיעור לאין שיעור היינו משום דמחלק בין מוקף לצירוף [ועי' הער' 7] וע"ש באורך בביאור כל דברי רבינו, [ועי' היטב גר"א סי' שכ"ה סק"ח] ועי' גר"א שם (סק"ה) [ועי' ראב"ה ח"א סי' קצ"ו]. ועי' לקט יושר (ח"ב עמ' 75). 15. שם. 16. שם. 17. שם. 18. עי' נקודה"כ שם שחמה עמשי"ב רבינו רוב הדיעות והרי בזה כו"ע מורו דהא לענין צירוף לכו"ע יש חילוק בין מקפיד ללא מקפיד ולא פליגי אלא לענין מוקף, ע"ש. 19. שם.

סי' קצ: 1. סי' ר. 2. סי' רמ"ו. [ועי' משי"כ לעיל סי' ק"צ הער' 2 עש"ה]. 3. רמ"ו עמ' 35, וע"ע במדרכי השלם הלכ' אי"י וחלה (במוריה שנה ט"ו גליון יא"יב עמ' כ') וע"ע בהלכ' חלה לר"י מדורא (בצפונות שנה א' גליון ב') [וע"ע פסחים סי' תרי"א]. 4. מהר"ם ב"ב ד"פ סי' תכ"ג ודי"ק סי' מ'. 5. לנגא עמ' 133 [לא מדויק ויותר ל"מ]. ועי' תשו' מהר"ח א"ז (סי' קצ"ג וסי' רי"ח) ועי' לקט יושר (ח"ב עמ' 75). 6. כלל בי' סי' ב'. 7. אף למסקנא קאי הכי דהרא"ש מודה בשאור דאין בילה, עי' ש"ך (סי' שכ"ד סק"ח). 8. אי"ז

עש"ו

עמ"י

וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל על פי ה' ביד משה
תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב
זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בחרב על כל ישראל חקים ומשפטים

ספר מצות גדול

סמ"ג

עשה

לרבינו משה ב"ר יעקב ז"ל מקוצי

עם ביאור ר' אייזיק שטיין ז"ל
וחידושי ר' אליהו מזרחי ז"ל
וקונטרס דרך מצותיך מבעל משנה למלך

ועם מפתח מפורט על כל ענינים
ומפתח על כל תוספות לפי סדר הש"ס המובאים בסמ"ג

נערך ונסדר בעזרת החונן לאדם דעת
ע"י

אלתר פנחס פרבר

תשנ"א לפ"ק

ביאור מהרהר"ש
עד שתתגלגל
בחיטין והטמטם
בשעורין ויגלו ש"ך
בחיטין שנקל מהערבין
אלו השטרס אינם
הקדס
ונתמזים
וארין
למטעם כדי
למכס ולפסוק
גזם
לזה, ולקמן נהפוך
הדף במטה ג' פסוק
שילגלו ארץ כהלא
שם הלא תהיו
מיט ותלו וקמם
ולא ילשא ש"כ
שומע אני
יפריש מן הלחם
כ"י נהלא י' כ"י
הפירוש הלא ובימי
לחיות פריסותיים
משממם הוה לחמה
דווקא בעד שהוה
עיסה מלמד לומר
כסותה גזם לומר
המורה יבנה עד
הרמה לומר כעיסה
עיסה ועשית לנס:
נוטל כ"י חלה
מעיסה שלא
הורמה לחלה כ"י
מטעם ו' משממם ר"י
אלמור לומר מטעם
מן הטור על הטמטם
כ"י עיסה טהורה
ועיסה טמאה נוטל כ"י
מלה כ"י וק"י טמאה
שלטמה ממנה דלמל
מינה ש"י שיעור מלה
למד מ"י, ועממה
העיסה למד מ"י
ועל ק"י מטעם ו'
וקמ"י טעל עיסה
טהורה ש"י נה כ"י
שיעור מלה כמגישה
לעיסה הטמאה ואינו
עיסה לריטה שפסל
טעולה. לחלה כ"י
להפריש מן המינ
על המינ וכן פירוש
המטעם כש"י ללמד
עיסה טמאה ועיסה
טהורה וז"ל להפריש
מן הטמאה טעל כ"י טעל
מעיסה על הרמה
ש"ך שמה הטמאה
הטהורה עטולה למה
על כוונתה שפסל וז'
טעל ממנה כ"י שיעור
מן הטמאה דהיינו
למד מ"י, וטעל כ"י
טעל מעיסה כ"י דקמ"י
ק"י אעיסה טהורה

שועל והשיפון הרי אלו חייבים בחלה ומצטרפים
זה עם זה ומה ששינו במסכת חלה פרק רביעי
(מ"ג) איזהו מין במינו החיטין אין מצטרפות עם
הכל אלא עם הכוסמים והשעורין מצטרפים עם
הכל חוץ מן החיטין בירושלמי (פ"א ה"א) מתרין
לה כאן בנשוק כאן בכלול פירוש (ע"י פלאס פ"א
מ"א פ"א ר"ע) בכלול שבלל ועירב כל הקמחים
ביחד ועשה מהם עיסה או מצטרפים כולם זה
עם זה אבל בנשוק שעשה עיסה מכל מין לברו
ועירב העיסות והנשיקין זו כזו אז אין מצטרפים
אלא כמו שמפרש בפרק רביעי (מ"ג) ומנין שאלו
מינים בלבד חייבים בחלה רחניא בספרי (ג"ל)
ומביאה במנחות בפרק רבי ישמעאל (פ"ג) נאמר
כאן לחם ונאמר להלן לחם עוני מה להלן
בחמשת המינים בלבד ששאר מינים אין באים
לידי חימוץ אלא לידי סירחון אף לחם האמור
כאן בחמשת המינים בלבד.

וצריכה העיסה שתעשה לצורך אכילת אדם
שנאמר והיה באכלכם מלחם הארץ
ותנן (מ"א פ"א מ"א) עיסה כלבים בזמן שאין
הרועים אוכלים אותה אינה חייבת בחלה.

ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה כתרומת
גורן כן תרימו אותה כשחלושו עיסתכם
שאתם רגילים ללוש במדבר וכמה היא וימרו
בעומר עומר לגלגולת תרימו מראשית כלומר
קודם שתאכלו ממנה תרימו חלה אחת כתרומת
גורן שלא נאמר בו שיעור אבל חכמים נתנו
בו שיעור לבעל הבית אחד מעשרים וארבעה
ולנחתום אחד מארבעים ושמונה וחניא בספרי
ראשית עריסותיכם משתזערס מכאן אמרו (פ"ג
מ"א) אוכלים ארעי מן העיסה עד שתתגלגל
בחיטין והטמטם בשעורין ומשם ואילך האוכל
ממנה קודם הפרשת חלה חייב מיתה מפני
שהוא טבל.

עוד שנינו (פ"ג מ"ה) נכרי שנתן לישראל עיסה
עד שלא גלגל חייב משגלגל פטור עוד
תניא בספרי (ג"ל) הרי שלא הפריש חלה מן
העיסה שומע אני שלא יפריש מן הלחם ת"ל
כתרומת גורן.

בשיעור העומר שאמרנו נחלקו במסכת עדיות
(פ"א מ"ג) ומביאה במסכת שבת פרק
קמא (ט"ו) ש"מאי אומר מקב לחלה והלל אומר
מקביים לחלה וחכמים אומרים לא כדברי זה
ולא כדברי זה אלא קב ומחצה חייבת בחלה
שהם שישה רבעים קמח משהגדילו המדות

אמרו חמשת רבעים קמח חייבים בחלה ומפרש
מחלוקתם בירושלמי (לפנינו קמח נחמסמח עריות פ"א
ה"א ומ"י ר"ע פ"ג מ"א מ"י) בזה המקרא (שמות ט"ו
ט) והעומר עשירית האיפה הוא והאיפה שלש
סאים והסאה שישה קבים נמצאת האיפה י"ח
קבים נמצא העישור מלבר קביים כדברי ב"ה
שיעור שתי טעורות וש"מאי תפס שיעורו לטעורה
אחת וחכמים תפסו שיעורם לעישור מלגיו שהרי
כשנכנסו לירושלים שהוסיפו על המדות נכנסו
שישה קבין בחמישה נמצאת האיפה חמישה
עשר קבין ועישור מלגיו קב וחצי ומשנכנסו
לציפורי הוסיפו על המדות ונכנסו קב וחצי שהם
שישה רבעים בחמישה רבעים והלכה כחכמים.

מראשית עריסותיכם תתנו לה' תרומה
לדורותיכם מראשית ולא כל ראשית
מכאן אמרו (מ"א פ"א מ"ע) העושה כל עיסתו חלה
וכל גורנו תרומה אין בדבריו כלום. עריסותיכם
להביא לקט ושכחה ופאה והפקר ומעשר ראשון
שנטלה תרומתו שחייבים בחלה.

תניא בספרי (ג"ל) תתנו לה' תרומה עד שיהא
בה כדי מתנה לכהן מכאן אמרו (פ"ג מ"י)
שיעור חלה של בעל הבית אחד מעשרים
וארבעה ושל נחתום וכ"י ואסמכתא בעלמא
היא כאשר ביארנו למעלה שמן התורה אין לה
שיעור.

שינוי במסכת חלה (פ"ג מ"ד) העושה עיסתו
קבים כלומר קב קב שהוא פחות
מכשיעור ונגעו זה בזה פטורים מן החלה עד
שישוכו ר' אליעזר אומר אף הרודה ונותן לתוך
הסל הסל מצרפן לחלה פירוש (פ"י ר"ע) אפילו
בלא שום נשיכה רק שיגעו יחדיו בסל ואמר
שמואל הלכה כרבי אליעזר בפרק אלו עוברים
(פסחים מ"ג) ובפרק קמא דנדה (מ"ב) ואומר
רבינו יצחק (ע"י ר"ע) ש"ש וע"י פסחים ש"ש מ"ה (ל)
דווקא כשאין בכל אחת אחת כשיעור צריך
צירוף סל ונגיעה אבל אם יש בכל אחת כשיעור
שארין צריך צירוף רק לפטור מאחת את חברתה
צירוף סל בלא נגיעה מועלת בכל דבר שאין
מקפיד על תערובתו כדאמר בירושלמי (פ"ג ר"ג)
שכל דבר שמקפיד על תערובתו כגון טהור
וטמא או חיטין ושעורין וכיוצא בזה אין הסל
מצרפן ומטעם זה מתישב מה שאמר רבי אליעזר
במסכת חלה (פ"ג מ"ח) ומביאה בפרק כשם (ט"ט)
ג' שתי עיסות אחת טמאה ואחת טהורה
נוטל כדי חלה מעיסה שלא הורמה לחלה ונותן
פחות מכביצה באמצע שלא יקבל טומאה מן
הטמאה כדי לתרום מן המוקף משמע שם שלא

הליכות עולם
ש ע"י ביטורים פ"ו
ה"ג ג' - פ"ו ה"ג ג'
ויר"ד ע"ד פ"י א'
ג
ח ע"י ביטורים פ"ו
ה"ג ח ויר"ד ע"ד פ"י
ט
א ע"י ביטורים פ"ה
ה"ג ז - פ"ח ה"ג
ד, ה ויר"ד ע"ד פ"י
ב - ע"ב פ"י ד
ב ע"י ביטורים פ"ח
ה"ג ח ויר"ד ע"ד פ"י
ה
ג ע"י ביטורים פ"ו
ה"ג ט ויר"ד ע"ד פ"י
פ"י א ויר"ד ע"ד פ"י
פ"י א
ד ע"י ביטורים פ"ה
ה"ג ז - פ"ו
ה"ג ז ויר"ד ע"ד פ"י
פ"י א

לפחות דקמ"י ש"י עיסת אחד טהורה ואחד טמאה לומר לומר עיסה טהורה כ"י ואינו חייב מעיסה טמאה כ"י מפורש בפירוש המשניות
בפרק ג' ופירש ר"י בפרק כשם במסכת טעם וכן כמנו למלך דף ל"א עמוד ג' שחטול מעיסה הטמאה: כדי לתרום מן המוקף לומר שמה מוקף עיסה אחת, וכן
במטה דה כ"י שיעור מן השוקף הכי פירש, וכן למה נהיה נמקך כ"י נכנסו ג' נשימות ואשיות"י (ל"א עמוד ק):

אלא עראי אכל קבע אסור מפני שהוא מערים לפוטרה מן החלה והלא אמרה מי שאינו יכול לעשות עיסתו בטוהרה יעשה קצים מפני שאינו יכול הא אם היה יכול לא הדא אמרה שאסור לחדם לעשות עיסתו קצים וכתב על זה הרשב"א בפסקי חלה שלו (שער ט) ואף על גב דקיימא לן דמי שאינו יכול לעשות עיסתו בטוהרה יעשה קצין ואל יעשה בטומאה הני מילי בזמן שהיו יכולים לעשותה בטוהרה אכל עכשוו שאי אפשר לא יעשה קצין שאם כן תשתכח תורת חלה ועל זה שנינו בפרק אחרון של חלה ע"ד (מ"ח) ג' ארלות לחלה והילכך בזמן הזה אסור להערים ולעשות עיסתו קצין והיינו דאמרין בפרק אלו עוברין (פסחים מה): אמר רב יוסף והני נשי לידן נהוג [ב] למיפא קפיוא ואקשינן ליה מאי דעתך לחומרך חומרך דלמי ידי קולא הוא דקא מפקע ליה מחלה ופריק דעבדן כרבי אליעזר דאמר הסל מנרפן לחלה:

סימן שכה

פרטי רמזי דינים המבוארים בזה הסימן

[א] שתי עיסות שאין בשום אחת כשיעור כיצד מצטרפות:
[ב] אם [יש] בכל עיסה כשיעור ורוצה להפריש מזו על זו:

א [א] שתי עיסות שאין בשום אחת כשיעור אם נוגעות זו בזו עד שנדבקים מעט מזו בזו מצטרפין בדבר הראוי להצטרף (ב) ואם אינן נדבקים והם בסל הסל מצרפן ואפילו אחר

דמ"כ במשנה האופה פטויד"א שיש זה צמר ושכח ולא הפריש חלה ונכנס טעם העיסה בצמר להשתא נחערב החיוב בפטור מומר להפריש מעיסה אחרת שלא הורמה חלתה על עיסת פטויד"א זו ופטור גם כן טעם העיסה שנבלע בצמר ואין זה מפריש מן החיוב על הפטור והיינו דמתן הטובל שאור מן העיסה שלא הורמה חלתה ומתן לתוך עיסה שהורמה חלתה אם יש לו פרנסה ממקום אחר וכו':
כתב מהר"י וייל בקימן מ"ח עיסה שלא הורמה חלתה ונחשלה יטול ממנה חלה לאחר שנחשלה ויטול מעט שישאר בעיסה יותר מאחד ומאה ואף על גב דכשנחשלה היטה הכל טבל מכל מקום כיון דלאחר כך הפריש אמרינן צרייה דדרבנן ומו דנחלת מונה לארץ קיימא לן כשמואל דאובל והולך ואחר כך מפריש אלמא דאמרין צרייה עכ"ל ונ"ע לאיזה צורך הצריך אחד ומאה דהלא כשטובל אחד מכ"ד או אחד ממ"ח דנתקן הטבל כל הנחשיל נתקן ולא צריך אחד ומאה אלא כשכבר הורמה החלה ואחר כך נפלה נחשיל דממין צמינו צמינן אחד ומאה חולין ונשאנו מינו נשאים כדלעיל סוף סימן שכ"ג אכל נחשיל ונבלע נקדרה הכל נעשה חולין למפרע וכדמשמע להדיא במשנה שמאל כחוב הרב צ"ח יוסף שהנאמי בסמוך [ב] והכי נקטינן:

שכה א שתי עיסות וכו'. משנה ר"ט פרק ד' דחלה: ומ"ש ואם אינן נדבקים והם בפ"א וכו'. משנה פרק שני דחלה פליגי בה תנא קמא ורבי אליעזר ואיפסיקא הלכתא בפרק אלו עוברין (דף מ"ח): כרבי אליעזר דהסל מנרפן אף לאחר שנאפה ולא כתנא קמא דמנרפן נשיכה דוקא. ודין המינין שמנרפין נחבאר בקימן הקודם (רסד):

הוא קפיוא ואקשינן ליה מאי דעתך לחומרך חומרך דלמי ידי קולא הוא דקא מפקע ליה מחלה ופריק דעבדן כרבי אליעזר דאמר הסל מנרפן לחלה:

שכה א(א) שתי עיסות שאין בשום א' כשיעור אם נוגעות זו בזו וכו'. משנה פרק ד' דחלה (מ"ח) ב' נשים שעשו ב' קצין ונגעו זה בזה אפילו הם ממין אחד פטורים ובזמן שהם של אשה אחת מין צמינו חייב ושלא צמינו פטור ופירשו המפרשים א' דהאי ונגעו זה בזה היינו שישוכו או לירוף כל: ומ"ש בדבר הראוי להצטרף. היינו דמתן מין צמינו חייב. ומתן מו החס (מ"ג) אי זהו מין צמינו החטים אינם מצטרפות עם הכל חוץ מן הכוסמין השעורין מצטרפות עם הכל חוץ מן החטין רבי יוחנן בן נורי אומר שאר מינים מצטרפין זה עם זה וכבר כתבתי פירוש משנה זו בקימן שקודם זה. (רסב. ד"ה וכל אלו) ושם כתבתי אם הלכה כרבי יוחנן בן נורי ומשמע מו החס במתניתין (מ"ד) דעיסת חדש אינה מצטרפת לשל יסן אף על פי שהם ממין א' ומפרש טעמא צירושלמי (פ"ד ה"ב) כדי שלא יאמרו תורמין מן החדש על היסן ותמן נמי החס דלרבנן דפליגי ארבי ישמעאל דלא יתרום מאמנע שמהין [ב]:

ד ומ"ש ואם אינן נדבקים והם בפ"א הסל מצרפן וכו'. משנה פרק ב' דחלה (מ"ד) העושה עיסתו קצין ונגעו זה בזה פטורים מן החלה עד שישוכו רבי אליעזר אומר אף הרודה ונותן לסל הסל מנרפס לחלה ואיפסיקא הלכתא בפרק אלו עוברין (פסחים מה): ונפרק קמא דנדה (מ. ח) כרבי אליעזר [ג] ומדברי סמ"ג (עשין קמא רב ע"ד) צ"ח נראה דלירוף כל לא מהני אלא אם הם נוגעים זה בזה [ד] (א):

דרכי משה

שכה 7 (א) וכן משמע בחרומה הדשן סימן קפ"ט בשם התוספות דאין לסמוך על הצירוף של אלא כשלש כשיעור עיסה ונחלק אבל אם לש עיסה שאין בה כשיעור אין לצרפו אלא על ידי נגיעה וצ"ע במה שכתב דצירוף של לא מהני אלא כשלש עיסה כשיעור ונחלק דאם כן אפילו צירוף של לא צריך דהא לא בעינן מן המוקף כמו שכתבתי לעיל (סי' שכג) דהא חלת חוצה לארץ אוכל ואחר כך מפריש ואפשר דהתוספות חולקין בהא [ז] וע"ש:

פרישה

שכה (ב) ואם אינן נדבקים והן בפ"א. נ"ל דוקא נמי [ה] שראוי להצטרף אכל שני מינין שאינן ראוין להצטרף על ידי נשיכה קל ומומר בסל

דרישה

שכה [א] שתי עיסות שאין בשום אחת כשיעור אם נוגעות וכו'. ואם היה בעיסה אחד כשיעור ושכח ליטול ממנה חלה עד לאחר אפייה ועשה ממנה פת הרבה אינו צריך צירוף של כמ"ש לעיל באורח חיים סימן תנ"ז:

חדושי הגהות

[ב] פ"י שלא היו אופין יותר משלשה לוגין יחד כדי לשמרו מן הסימון:

הגהות והערות

ער' "ש"ל חלה" הוא מח"ה דפוס דיהרנפורט (אות י). ובדפוסים המצויים שאלה (שאלתא עג אות י) שלמונהיג עיסה שהיה בה שיעור בלישה ואח"כ צרפה בסל עם עיסה פחות מכשיעור אינו יכול להפריש מהקטנה על הגדולה. וכתב שם שולבה הגהתו ללשון הביי:

באר הגולה
 עם ציונים מהש"ך
 שבה 6. לשון הטור
 ממשה ריש פרק
 ד' דמלה:
 3. כפירוש המפרשים
 (פירוש המשניות לרמ"ם סס;
 פירוש הרא"ש סג; ר"ש סג
 ומ"ב משנה ד ד"ה פק):
 2. שם [פ"ד] במשנה מין
 נמינו:
 7. משנה ד' פרק ב' דמלה
 וכרבי אליעזר [פסחים מה,
 ב; מה מ, 6]:
 8. אביעא נפסקים דף
 מ"ח ע"ב ולא נפסקה
 ולחומר א':
 (* פירוש שפ"ה רש"י סס
 ד"ה עגלה):

1. טור וכן כתב הסמ"ק
 [טמן רמז מה מ"ח 6]:
 2. שם מדברי אביו הרא"ש
 [ה"ק] צללות תלה
 [טמן ד, 7] ושם כתב רב
 שיהיו קטובות זו לזו
 בפניו, ע"כ ובודאי שכן
 הדין, כמו שכתב המחבר
 לעיל טוף טימן שכ"ג
 שאין נטלה אלא מן
 המוקף, ויניימי שם [מה
 1; רש"י נפסקי תלה שער
 ב; נ"י ד"ה וס' י, שכן
 משמע מדברי הרמ"ם ה"ן]:

ציונים רמ"א
עם ציונים מהש"ך
 שבה 6. טור:
 (* ב"י ד"ה ומ"ש לכן:

שבה א מצטרפין בו. ודוקא שהם של חסד אחד, אבל לא של שתי נשים, כדבסימן שאחר זה [סעיף 6]: **ב על שבה** בו. וזה נעיל ללא איפסוף [פסחים מה, ב], וכתב המחבר נסתם שאין מצטרפין, כיון דזמנו הוא כל חלה דרצנן וכלעילי סימן

שבה (א) עד שנדבקים. נתרומת הדשן סימן

קפ"ט כתב נסם פירוש המשניות א' דנטיה היינו שמדבק כל כך שכשיפרדו יתלשו אחת מהצדקה מעט: **(ב)** דהיינו שיהא כל כבר אחד בו. נטור לא כבוד רק שלא יא' שום דבר למעלה מדופני הכלי, וצ"י ד"ה ומ"ש לכן ורמ"א פירשו הך דהיינו כו'. ולכאורה משמע לשון הטור דקפיד אפילו על מקלט מן הככר שלא יא'. אבל מכל מקום האמת כדבריהם, דאי על מקלט קאמר קשה למה לא יועיל כשהככר למטה חוץ חוץ הכלי ונלטרף שם, מידי דהוה אעיסות שנוגעים על ידי נטיה והיי אונס מוזכרים רק במקלט ואפילו הכי הוה מוזכר כולו:

מכשיעור (יו) כדי (ז) להפקיע ממנו חיוב חלה:

סיבון שבה

דין שתי עיסות שאין בהן כשיעור. ובו ב' סעיפים:

א שתי עיסות שאין בשום אחת כשיעור אם נוגעות זו בזו **(א)** עד **(ב)** שנדבקים מעט מזה בזה **א** מצטרפין: **אם הם ממין הראוי להצטרף כפי מה שנתבאר בסימן שכ"ד** [סעיף ב' ואל"ף] **(א)** ואם אינם נדבקים והם בסל אחד **ד** הסל מצטרף **(ד)** ואפילו אחר שנאפה ונעשה פת **(ה)** ואם נתנם **ב על (ז) שבלא שאין לה (י) לזבוח אינם מצטרפים:** **הגה** **ג** **(ז)** ולכן כשמזכרם ככלי יזכר שלא יא' שום דבר למעלה מדופני הכלי **(ב)** **(ז)** דהיינו ד' שיהא כל ככר אחד או עיסה **(ז)** למעלה מדופני הכלי: **ד** ויש מי **(ח)** שאומר שאם מכסה הפת במפה חשוב כמו כלי לצרפן: **ב** **י** **(ח)** אם יש **(ה)** בכל עיסה כשיעור ורוצה

כשיעור ואחת אין זה כשיעור, לדין כשתי עיסות שיש בכל אחת מהן כשיעור לאפילו נגיעה לא נעו אלא שיהו קטובות, ומפריש מן העיסה שיש זה כשיעור שיעור חלה, וגם מפריש עוד ממנה אחד ממ"ח על העיסה שאין זה כשיעור, ולא צריך לירוף כל וכיסוי, וכלעיל סימן שכ"ד [סעיף י"א], צ"ח ד"ה וס'ן:

שבה א [אינם מצטרפים]. יא אומרים שנטלה שם לא לכו אפילו נגזרה מצטרף. ויש מלרביק שלא יא' מהסת למעלה מדופני הכלי, ודוקא בשלל נוף הפס למעלה מדופני הכלי, אבל היה מקלמו מן הדפנות מצטרף:

הגהות רעק"א
 (א) (ש"ע סעיף א) חס"כ מצטרפין, והיינו גם כן דוקא נמינו, עיין במשנלות והג' (ר"ח ר"ש סימן מנ"ו):

ביאור הגר"א
 ג' מי שאינו יכול לעשות עיסה כשהיא כו', הא אם יכול לעשות לא, הוא אמה שאסור לעשות עיסה קבין. וכן בגמרא פרק ג' דפסחים (מ"ח ב') מאי דעתיך לחומר, חומר א. ואף שאמר מי שאינו יכול כו', הני מילי לירידה שהיו יכולין לעשות עיסה כשהיא, אבל בזמן הזה לא דלא לישתכח תורת חלה, והוא אלא מוסף, כמו שכתוב [שם] אף כו': **[ב]** עד שנדבקים בו. עיין ר"ש שם י"ה ע"ן העושה כו' כדחניא בתוספתא דטהרות [פ"א הלכה ב' כו': **[ג]** ואם אינם בו, כרבי אליעזר [חלה שם], דאפסיק כוחיה בפרק ג' דפסחים (מ"ח ב') ובפרק א' דנהר [ח, א]. ואף שביירושלמי שם [חלה פ"ב הלכה ב'] אמרין רבי יונה רבי חייה בשם רבי יוחנן דבי יוסי רבי אימי בשם רבי יוחנן והוא שנשכו, אית תני תני הסל מצרף ואין התנור מצרף, אמר רבי יוחנן נשכו כאן וכאן מצרף, לא נשכו כאן וכאן אינו מצרף, מתניחין כגון אליו ריפתא דבבל, מכל מקום בגמרא דפסחים [שם] לא מסקינן הכי וכמו שכתוב שם הא איתמר עלה כו', וסבירא להו לרב יוסף ואב"י כן. כוותיהו נקטינן. ועיין תוספות שם ד"ה לא שנו כו', וכן כתב הר"ש [חלה שם ד"ה אף], ולפי זה אף לרבי חנינא [פסחים שם], מכל מקום אי אפשר שיחלוקו בגירסא, אלא דסבירא ליה סל מצרף ולא נשיכה. אבל מדברי הרמב"ם [במכ"ס ו, יז] וטור ושאר פוסקים שפסקו גם כהנא קמא נראה דגרסי אף הרודה, ולא פליג אתנא קמא, ונשיכה דרבי אליעזר היינו בסל, והוה שכתוב אף כו', דלתנא קמא עד שישוכו בעודן עיסה ורבי אליעזר אומר אף כו', ורבי חנינא אמר דאין צריך בזה כלל נשיכה. ומכל מקום נגיעה בעי אף בסל לרבי אליעזר, כמו שכתוב בסמ"ג [נשין קמא רב, ד: לאין עס עמוד שנת], וכן כתב הרא"ש שם [ה"ק, חלה] להדיא עיין שם בסימן ד' ב', וכן כתב הר"ש במתניחין שם ועוד י"ל כו', ואף שסתר זה ממה שכתוב [שם] הסל מצרפין ולא קאמר מחברין וכמו שכתוב במנחות כ"ד א', כבר סתר שם דאי אפשר, דהא לרבי יהושע בן לוי [פסחים שם] אף נשיכה צריך ולא קשיא לירידה דקתני מצרפין, ורבי חנינא [שם] לא פליג אלא דאין צריך נשיכה ואי אפילו נגיעה לא בעי מאי אפילו כעכין, בלא נגיעה אפילו בככות של בכל ליתא לנשיכה. וזהו שכתוב [חלה] כריש פרק ד' ונגעו זה בזה, אף על גב דנגיעה לבד אינה כלום, ואי משום תנא קמא לבד הוה ליה למימר ונשכו, אלא משום רבי אליעזר גם כן. וכן בפרק ב' שם העושה כו' ונגעו כו', דלכאורה ונגעו מיותר דהוה ליה למימר ונשכו דממילא שמעינן דדוקא נשיכה, אלא משום רבי אליעזר, דרבי אליעזר לא פליג אלא אמה שכתוב עד שישוכו. ולענין חנור פסק הרמב"ם [שם הלכה טו] דאין מצטרפין, דלא כרבי יהושע [פסחים שם], וכן נראה מדקאמר שם ושם [בנה] הלכה כרבי אליעזר ולא קאמר הלכה כרבי יהושע גם כן. ואף שהרשב"א [פסקי הלה שער בן חולק על זה, ועיין ב"י [סוף חסימן], דברי הרמב"ם עיקר, ואף שביירושלמי הני"ל אמר רבי יוחנן נשכו כאן וכאן מצרף, לא בא אלא לפרש דבריהם דבנשכו דוקא פליגי, אבל כיון דקיימא לן כרבי אליעזר לבד בתנור אפילו נשכו לא: **[ד]** ואפילו אחר כו'. כמו שכתוב [חלה שם] אף הרודה כו': **[ה]** ואם נתנם בו. בעיא דלא איפשיטא [פסחים שם], וכתוב הרמב"ם [שם הלכה ז'] הוה ספק ואם החלה מדבריהם הוא פטור, וכבר נתבאר בסימן שכ"ב סעיף ב' שחלה מדבריהם עתה, ע"ש: **[ו]** [נהגה] ולכן כו'. טור: **[ז]** דהיינו בו. כן פירש ב"י ד"ה ומ"ש לכן. ודבריו נכונים, דצירוף סל הוא כמו נשיכה עיסות, ובעיסות אפילו נשכו רק קצתה. וכן לרבי יהושע בן לוי [שם] דקאמר אף לרבי אליעזר דוקא נשכות, אפילו קצתה. והסמ"ג [נשין שם רג, ג] לא סבירא ליה כל זה, ואמר דלא קפיד אלא אלבזבו, אבל כל שיש לו תוך אפילו כולן למעלה לית לן בה, דאור כלי מצטרף כמו אור בית בירושלמי פרק ג' דפסחים [חלה ג]. ועיין מה שכתבתי בסעיף ב' [ס"ח ח]: **[ח]** [מסוף בן אב] שם כו'. כן כתב הרא"ש [ה"ק, חלה סימן ד] והטור. ובדין זה נסתברו גאוני עולם, עיין תוספות ונהר ד' א' ד"ה ומקפת כו', והר"ש שם [חלה פ"ב] במתניחין ד' י"ה אף, ותוספות דפסחים מ"ו ב' סוף ד"ה הואיל, ורא"ש

הגהות והערות

שבה א' כן פירשו הר"ש והרא"ש והריב"ם [חלה פ"ב משנה ד], והיינו הר"ש והרא"ש ורבי מדברי התוספתא [טהרות פ"א הלכה ב'] איהו טוף המוטל ממנו כל שהוא. אולם הרמב"ם כפירוש המשניות [חלה שם] כתב שצדקו קאמם בקאמם דקוק יפה, ולא הניכר שמוטל כל שהוא. ועיין פ"ו אור"ח טמן סוף פ"ק א':
 ב) ע"כ אור"ח טמן מה [ש"ק ב'] כתב דמה שכתב הרא"ש דעני נגיעה בכלי כוונתו נגיעה ע"י כלי, אבל אין צריך נגיעה להדיא לצירוף [ועיין משנלות זכ"ס סס]. ויש לציין דבמהנורות היוצרות חקק"ו ליתא לנמינות "וכן כתב הרא"ש כו':
 ג) במהנורות וילג הניחו "ולקולא", וכן משמע שצ"ך [ש"ק ב']. אולם עיין מדרי דעה ומלה הטור [מות ב'] שישנו טעם "ולקולא":
 ד) כן הוה גם נוספתא

יורה דעה שכה שכו הלה

שפתי כהן

רא

שכו (א) וכח זה שאין שיעור בכך אחת. פירות, או אין
מנטרפות אפילו על ידי נגיעה או נשיכה. אבל אם יש
שיעור מפריש מחמד על חצירו כו', פירות על ידי נגיעה נשיכה ו'
ואף על גב דצטוף סימן שכ"ה פסק מן שמהין לפניו מפריש
מזו על זו ואין צריך נשיכה ואפילו
צירוף סל, שאני הכא דהוי דבר
שמקפיד עליו. וכן מצוה צמחית
הדגן סימן (ק"ט) וקפ"ט, וראיה
ברורה מן תלמוד ערוך (סוטה ג' א;
מה פ"ז משנה ט) כשמי עיסות אחת
עוררה ואחת טמאה, דהוי דבר
המקפיד, צריך דוקא חוט צלק
לחצור, ועל כן כתב דהא דמצוה
צ"ח [טור כאן] דנדבר המקפיד
אין מטקרב אפילו על ידי נשיכה,
היינו אם אין צלק אחד כשיעור חלה
אין צדיקו להתשיכה כעיסה אחת
למינה צמחה. ורמ"א עכ"ל כאן
מפריש מחמד על חצירו ולא זכר
נשיכה, היינו דטמאן על מה שכתוב
צמחת הקטין שמיירי בנשכו. ומכל
מקום גרס מנכול לפי בעל הלבוש
[קט"ז א], וזמנינו מכודו שגג
מאד צוה שכתב נבנה דברים אמונים
שצריך נשיכה כשאין צלק אחד שיעור
חלה ורובה לנרפס, אבל אם יש צלק

להפריש מזו על זו אין צריך לא צירוף בלי ולא
נגיעה אלא כיון ששתיהן לפניו מפרישין מזו על זו:

סימן שכו

אחד שלש שתי עיסות ואין בשום אחת מהם
כשיעור ונתערבו. וכו' ה' סעיפים:

שתי עיסות שיש בשתיהן שיעור החייב בחלה
ואין באחת מהן כשיעור ונגעו זו בזו [א] ונשכו
זו את זו א אם היו של (כ) שנים אפילו הם ממין
אחד ב פטורים מן החלה [ג] שחתם שנים מקפידים
י ואם ידוע שאינם מקפידים על עירוב העיסות הרי
אלו מצטרפות: [הגה:] [ז] וכלמדיס הלומדים לפני רב כממנה אינם מקפידים: [ב] היו שניהם
של איש אחד אם היו ממין אחד כפי מה שנתבאר בסימן שב"ד [סעיף ב] מצטרפין
והיכיבם בחלה ואם משני מינים היו אין מצטרפין שחתם אחד אינו מקפיד ואם
היה מקפיד [ו] שלא תגע עיסה זו בזו ולא תתערב אפילו היו מין אחד אין
מצטרפות ואם האחת פת קיבר והאחת פת נאה אפילו הן של אדם אחד מסתמא
מקפיד ואינו מצטרף: הגה [ז] והוא הדין שמי עיסות שיש צמחת כרכוס ונשמת אין זה
(א) וכל זה שאין שיעור בכל אחת [א] אבל אם יש בהן שיעור (ב) מפריש מחמת על הצירחה
אם הן של אדם אחד: L

ביאור הגר"א

שכו א אם היו של שנים כו'. דוקא שנים שומפים, אבל
אם הם שומפים חייב צמחה כדלקמן סימן ש"ל סעיף ב'.
וכתב צ"ח [הגה] שכל שאין (דעתו) [דעתו] לחלקה צלק אף על
פי שעמנו לחלקה אחר שנאמרו מנטרפים: ב פטורים מן החלה.
אפילו יילוטו העיסות צמח, ולא
נקט צרישא נגעו ונשכו חלה לרבותא
דקופא דצאינן מקפידין אפילו
בנגיעה ונשיכה מנטרפין:
ג אבל אם יש בהן שיעור. אף
על פי שאחד פת קיבר והשני פת
נאה או שיש צמח כרכוס ונשמי
אין זו, מפריש מחמד על חצירו
אם הם של אדם אחד אפילו צלק
נגיעה ונשיכה חלה שחס לפניו,
דהא ממין אחד הם, וכדלעיל סוף
סימן שכ"ה:

באר הגולה
עם ציונים מהש"ך
שכו א. לשון הרמב"ם
ריש פרק ז'
מהלכות צבורים ממשנה
ריש פרק ד' דחלה:
ג. [ומכאן] שם; ריש דע"פ
ירושלמי; ריש דפירוש ט'
ובש"ך מה סימן ז'
מהירושלמי שם:
ג. שם בירושלמי [ומכאן]
שם:
ד. טור מהירושלמי שם:

ציונים דרמ"א
עם ציונים מהש"ך
שכו ב' מרובי פרק כל
הכשר [ולין] רמז
מקפד, כשם ספר המנוחה
סימן פג; משום שימיו
וע"פ סימן ז':
ב' הדומה הדין סימן
קפ"ט:

נקודות הכסף

שכו א [והוא] סימן א'
[ובספרי] סבדרו
שגג מאד בזה. [הש"ך] על
העטרת זה, ולפענ"ד
נראה דברי העטרת וזכר
נכונם ואמרי צבורים וגם
דעת המנוחה הדין כ'
וכמו שאמרו. ולפי שימנאלו
כמה חודשים ודינים אמרים
מחוק דברי על כן מוכרם
אני להצריך קלה. דמה
שלה העל כ"ו לומר
דנמקרב לררכוס וטחי
גונח צריך נשיכה לענין
מוקף, לא דק, דאפילו
לעסה טבורה ועמאה הא
צמחיתן עטורה וטמאה

ההגות והערות

[ז] עין דרך אמנה [ומנומה]
פ"ג אין להלכה ס"ח [שם]
דמשמע דעת הרמב"ם דוקא
בחיובו מן ממי שמינה,
אבל צמח דברים מהני, ועיין
ציבור ההלכה שם [ד"ה]
[מכאן]:
[ז] לפניו צמחה שם הטעם
[מפ"ח]:
[ח] בירושלמי ע"פ הר"ש
שילאח הטעם [מלר"ף]:
[ט] וכן כתוב בגילוי המוספות
ג' א' ב' ד"ה [ומקפ"ט]
"צמחה נמקום צמח גרמין"
כלי. ועיין ריש חלה פ"ב
סוף משנה ד', ועיין נאלו
מפרשי המלמד שם משנה ט'
הערה ז':
[י] בירושלמי שפיעט למה.
וראה ספר המנוחה [סוף]
סימן פלן עכ"ל יושעמי

רבי חגי בעי קומי רבי יוסי היה טמא באמצע, אמר ליה והיינו גושן, ר"ל וכי
זה הוא חיבור שיהא גוש אחד. כעון קומי רבי יוסי היה מפה באמצע, אמר
לון והיינו חמשה בגורן, דתני חמשה שקין בגורן אין תורמין ומעשרין
מזה על זה, ור"ל כשאין נוגעין זה בזה. ונראה שהגירסא הנכונה תורמין
ומעשרין, כמו שכתוב בתוספתא ותי"ל וכמו שפריך ירושלמי בפשיטות בסוף
פרק ג' דמעשר שני, ומביא רביה שאין השקין מפסיקין. ומשמע מירושלמי
הגיל. שצריך שיהיו סמוכות אף בלא כלי, וליתא, דלא קאמר הירושלמי אלא
שלא יהיה הפסק ביניהם במין אחד, וזה שכתוב שתהא תופסת כו', ר"ל בתפיסה
אחת וכהיא דפרק ח' דחולין (ק"ו ב'). וכן אף בכלי אחד צריך שלא יהא
הפסק ביניהם בדבר אחד, וכמו שכתוב בירושלמי הירומת) שם הרי שהביא מינין
הרבה בקופה וכרוכ מלמטן וכרוכ מלמטן ודבר אחר באמצע אין תורמין ולא
מעשרין מזה על זה, דהא דחייב כשאין שם הלל, אבל אם יש שם הלל תורמין
ומעשרין מזה על זה. ובתוספתא פרק ג' דתורמות [הלכה דה] רבי יוסי אומר
כל בית הגרנות תפוסה אחת, כיצד נת אחת לשתי בורות שתי גינות לבור אחד
שתי גינות ושתי בורות, בזמן שכולם תפוסה אחת תורמין ומעשרין מזה על
זה כו', אין כולם תפוסה אחת אין תורמין ומעשרין מזה על זה כו'. היה מלקט
כפי ידק ומניח בגינה חורם מאחת על הכל, הביא מין אחד בניהן חורם מכל
אחד ואחד, הכיא מנינים הרבה בקופה, כרוכ מלמטלה וכרוכ מלמטה ומין
אחר באמצע, לא יחרום מן העליון לחחתון אלא אם כן הקף. והיה דאורי
הבית פירש בספר התרומה [סוף סימן ט] דוקא באורי ממש. וזה אין לו שתר,
דכל שכן אם מונה, אלא לאפקרי אם הן מונחין בגומא בקרקע הבית אין
מצטרפין עד שיהו מונחין לאויר:

שכו [א] [נספה] א' ונגשו כו'. כמו שכתוב בסימן ששקם [ויש סעיף א'] ועיין
ר"ש שם [הלכה] בריש פרק ד' ד"ה אפילו וד"ה ובזמן כו':
[ב] שפתם כו' ואם כו' ואם כו' ואם כו'. הכל בירושלמי [שם הלכה א'] והביאו
הר"ש שם [ר"ח] ירושלמי, אמר רבי יוחנן סתם כו': [ג] יהו שניהם כו'.
בתנחיתן שם: [ד] שלא תגע כו' ולא תתערב. לא דק, דאפילו אין
מקפידות כהאי גוונא, כל שסופן לחלקן קודם [אפיה] א' אינן מצטרפות
ואפילו עשו מתחלה ביחד [ועיין] לקמן סוף סימן ט' ויצא לנו דאף כו' [ז]
כמו שכתוב בסעיף ב' אבל שאר כו' ובסעיף ד' שנים שעשו כו'. וכן כתב
הר"ש כאו בריש פרק ד' אפילו הן ממין אחד ואין מועיל לא נשיכה ולא

אחד שיעור חלה, אף על פי שאחד פת כרכוס וצנני אין צו, מפריש מאחד על חצירו אם הם של אדם אחד אפילו בלא נשיכה אלא שהם לפניו, דהא ממין אחד הם, עכ"ל. טעה בתרומה, דכחצו באין שיעור מהני צירוף על ידי נשיכה וצנני שיעור לא צריך נשיכה, ומשני שהך יש שיעור הוא כאותו של סוף הקימון

שלפני זה, ולא היא, דכחצו מיירי בדבר המקפיד ועל כן בדבר שאין צו שיעור לא מהני נשיכה לנרפה לשיעור חלה, וצנני שיעור מהני נשיכה שיפרוש מאחד על חצירו, וצנני ספק לא עיין בעל הלבוש במקור הדין, וזה גרס לו שחצו כן: (ב) העושה עיסה לחלקה

בצק, פירוש, לכל אחד פחות מכשיעור חלה, אבל אם אין דעתו לחלקה בצק, אחר אפיה חייב, כן כתב מהר"ר בנימין ז"ל [משאם בנימין] סימן א', המנהג בקצת מקומות שנחתום ישראל עושה עיסה גדולה ובאות הנשים ולקוחות ממנו כל אחת כדי שיעור חלה, וכל אחת נוטלת חלה מעיסה שלקחה מהנחתום, דשפיר עבדי הכי, דכדעת האדם חליא מילתא, כמו דלמרינן הכא לקולא דאם דעתו לחלק בצק פטורה הכי נמי אולינן לחומרך דבאר דעתו והוא כאלו כל בצק נילוש בפני עצמו, ומייד כל אחד לנטול חלה משיעור חלה שלו. ומור"ם ז"ל [ב"מ ד"ה י"ח] חלק על זה, ע"ש, וכתב שכן קיבל מרבתי שאיסור גמור הוא, ואני הלעיר אומר אם קבלה הוא נקבל, ואם לדין יש תשובה דיש לי ליישב המנהג מצד אחר, והוא על פי הגמרא פירק כל הגט [גיטין] דף ל' [ע"א] המלוה מעות את הכהן ליהוה מפריש עליו מחלקו מפריש עליו בחוקת שהוא קיים, ואינו תושב שמה ממ הבהן. פירוש, כשיפריש תרומותיו ימכור התרומה ויעבד הדמים לעצמו בפרעון החוב זה בשביל הבהן, ופרכינן על זה ואף על גב דלא אחי לידיה, בתמיה, אף על פי שאינו נותנו לכהן והוא יחזירם לו קמני דמפריש עליהן, וכיון דלא מטי לידיה מאן זכי ליה להך כהן הך תרומה שיקבלנה זה בחובו והיאך יאז יד נמינה, ומשני במכירי כהונה עסקינן, שאינו רגיל לתת תרומתו אלא לכהן זה, הלכך כיון דמלתא דפשיטא היא דלדידהו יהיב להו אסמו להו שאר כהנים דעתייהו והוה כמאן דמטו לידיה [דמהני] [דהנין], ויש עוד תירוץ בגמרא דמחצתי בענין אחר, מכל מקום לא פליגי על מירון זה מצד הדין אלא דקשיא להו הא לא קמני מתמינן מכירי כהונה, אלמא דלדינא הם מודים דכל שהם מכירי הוה כאלו אחי לדידהו. הכי נמי בהאי נחתום שיש לו מכירין שרגילין ליקח ממנו כל ערב שבת והם קונים על מנת כן שהם יפרישו חלה, והוה להו כאלו קנו ממנו קודם שעושה העיסה ואחי לדידהו בשעת חיוב דהיינו בשעת הגלגול, וזה פשוט דשנים שעושין עיסה לחלק לכל אחד שיעור חלה שאין אחד מהם יכול להפריש חלה בשביל חלק חצירו אם הוא מקפיד על זה, ואינו נעשה שלוחו בעל כרחו, הכא נמי כן הוא, דודאי דעת הנחתום לעשות בענין המועיל, והוה כאלו הקנה להם הנחתום חלה חלק קודם שמגלגל העיסה, מצד שהם מכירי ורגילים ליקח ממנו זודאי הוא מקנה להם בשעת גלגול העיסה לכל אחד חלקו, ואי אפשר לו ליקח חלה מהעיסה דהוה כאינו שלו, ובשעת חלוקה נוטל כל אחד חלקו ומפריש ומצדן. כן נראה לי ליישב אותו המנהג אם הוא באופן שזכרתי שיש נשים רגילין ליקח בכל ערב שבת מזה הנחתום, אבל לא באופן אחר, כן נראה לענ"ד. ובנחתום גוי פשיטא שאין שייך דבר זה, דאינו מקנה רק את החלוקה, ובנחתום, שעושות הנשים להם אחד גדול ולקוחין הרבה נשים מנחתום עיסה שיעור חלה ומפרישם כל אחת חלה ואחר כך חוזרין ומערינין העיסות ועושין מהם לחם אחד, וזה פשיטא לאסור, וכן כתב הרב [משאם בנימין] שם בזהיה תשובה:

ד שיעשה עיסה לעשותה שאור לחלק קטנים שלא יהא צהם שיעור חלה, חייבים בחלה, שאם לא ימכר לחלקים יעשה פת ויתמיין בחלה. וכתב הב"ח [ד"ה י"ח] יש נוהגים לקנות מן הנחתום חלק אחד מעיסה גדולה ויש צאמו חלק כשיעור ומפריש ממנו חלה ומצדן עליו, וכן הוא מוכר מאותה עיסה להרבה בני אדם לכל אחד [חלק] שיש צו כשיעור וכל אחד מפריש מחלקו ומצדן עליו, והדבר פשוט שזה טעות, מדא דהלא מיד שגלגל הנחתום העיסה הגדולה חייב להפריש ממנה חלה אפילו היה דעתו למכרה לחלקים קטנים פחות מכשיעור, כל שכן הכא שאין דעתו למכרה אלא לחלקים כשיעור, וכיון דהמנוה

חלה עליו להפריש חלה ושוב פטורה כל העיסה היאך נחיר לכתחלה למכור לחלקים ושהלוקחים יפרישו חלה ויכרכו והנחתום לא יפריש ולא יבדק. ומו, דכיון דבהפריש חלה של הנחתום פטורה כל העיסה, לית לן למכרה לחלקים ושיצדק כל אחד ברכה בפני עצמו משום ברכה שאינה נריכה, ע"כ, וכתב שקבל מרבתי שאיסור גמור הוא ושהאריך בתשובה [ש"ת הב"ח המדעות סימן מצ] בזה. אבל בתשובת משאם בנימין סימן א' כתב דלחומרך דוקא יש לחלק בין נחתום לאיש דעלמא אבל לא לקולא, והלכך אין לנחתום צד הנשים הקונות מן הנחתום ישראל וכל אחת נוטלת [חלק]. [חלה] " משלה בפני עצמה אם הוא כשיעור חלה, ואדרבה צריך לקיים ולהחזיק מנהגן כדי שצדק בלא תירחא מוכל כל אשה ליקח חלה כל ערב שבת, שכבר נהגו ליקח חלה על פי הירושלמי דמסכת שבת [פ"ג הלכה ו] אדם הראשון חלתו של עולם כו' וגרמה לו חוה מיחה לכן נמסרה מזאת חלה לאשה כו'. ואין דבריו מוכרחים, וכתב עוד שם בתשובת משאם בנימין, אמנם מה שנוהגים בחמונה שעושים להם גדול שמניחים אותו על השלחן בשעת הדרשה שממנו לוקחים חלה הרבה נשים כל אחת בפני עצמה, אף על פי שכל אשה נוטלת עיסה כדי שיעור מכל מקום לפי שמחלה לשו הכל צבת אחת " אין להפריש רק חלה אחת, ולכן יש לנחתום צד הנשים שלא יטלו מאותו לחם רק חלה אחת, עכ"ד. ודברים פשוטים הם, וכן ראינו מהגבירה הרבנית חמי ת"י " ומשאר נשים דקנינות חכמניות שנתנו בזה:

ה אב"ש שאר אדם העושה עיסה לחלקה בבצק. לאנשים הרבה, שלא יהא באחת מהן שיעור חלה, פטורה. אבל אין דעתו לחלק בצק, אף על פי שדעתו לחלקה אחר אפיה חייבת: ו פטורה. ודוקא שנים שנמנו לנחתום, אבל אדם אחד שנתן לנחתום מסחמא אינו מקפיד ואפילו ערבו שלא מדעתו חייב:

ה. לשון הרמב"ם בסוף פרק ו' מהלכות בכורים ד"ו י"ח ממנהג 'ו פירק קמח דחלה: ו [רמב"ם שם] מהירושלמי שם [הלכה ו] כפי גירסתו [רשב"א בפסקי חלה שער ג]: ו שם בירושלמי וכרבי יוחנן [רמב"ם שם; ר"ש שם סימן ג; רשב"א שם]: ח. וכן כתב הטור: ט. [רמב"ם שם] שם ד"ו כ' ממנהג הנוכח [הלכה ו]: (* כסמ"ג [עין קמח רב] דן איתא וגם אין דעתם לחלק אלא לאכול יחד, וכן צריך לענ"ד להגיה כאן:

ציונים דרמ"א

עם ציונים מהש"ך
א ב"י [ד"ה ומ"א חן] בשם סמ"ב [עין קמח רב, ד:]

הגהות והערות

ד עיין חלה להם [סימן ה] חות כ"ג דהרמב"ם מהא דדעי בגמרא אם דין העיסה כפי או כשליש, ואי איירי בגשיה הא הכל נעשה דאשון, כמנואר בטורח פ"ח משנה ז"ט:
ח החוסמות שם כתבו כן לענין מוקף, ולא לענין צירוף. אולם בחוסמות הר"ש שם [מת, ב ד"ה א"ל] וחוסמות רבינו פירק [שם ד"ה אף] כתבו כן לענין צירוף:
ו עיין ט"ו א"י"ס סימן חמי [ס"ק ג] שדמה הרמב"ם מדברי הר"ש. ועיין ביאור הגר"א סימן ששה ס"ק ג ומה שכתבנו שם הערה ב: ז חוקן ממחירות סלאויעט חק"ג, וכן הוא במשאם בנימין שם:
ח "ואחר כך כשחופין חזרין ומערינין ועושין מן הכל לחם אחד", כן הוא במשאם בנימין שם:
ט נראה דהוא ראשי מינו "מחריני תמיה": י' לא כמנו כן לדידא, אלא דמרכיבו ד"לחלק" היינו לאנשים הרבה משמע ד"לעצמו" לא מקרי עושה לחלק:
יא ממנהגות קראקא שלי"ח [רמ"א דט"ו] הנוסח "שנים": יב בירושלמי הנוסח "נעבלי" ו"לא נעבלי", במקום "חייב" ו"פטורי":

ערך לחם למהריק"ש

שבו סיני ב יעשה פת אב"ש איש אחר העושה עיסה על סנת לחלקה לאחרים בעודה בצק פטורה, [פ"ג]: סיני ג פטורה. כשערבן שלא מדעתן:

הערכים מים בכל העיסות, הפילו כשנעשה ציורן ממי פירות
 זה משמנום שהם זיעת פירות (חן ממין רכה. מאד הנקרא
 ספונגיקווק" שטעם כולו מצויים בלי הערובות מים כלל),
 ומבואר ברמזים פט"ז מעומאה לכולין ה"ד שטעם מים מכשיר
 כלל מוני מן פירות שיקבלו עומאה, זיה"ה שיהא בכחו לגרף
 בנוגע לחלב: ושוד ענינים.

ועי רע"א בהקדמות לוי"ד. סי שכי"ט שמיא מהשער המלך
 הלי זרכות שפסק, שבצירוב של קלת מים, היו וודאי
 יורק ומתחייב בחלה: ובשאר מיני משקאות המכשירים בחלב,
 רבש לבורים, שמן זית ויין ציורן שיערב מהם עד שיתרבה מה
 שחוסף מהם על המי פירות. וע"ש צפ"ח דכתב, שכשמערבין

המי פירות עם הקמח תהילה; ורק אח"כ מוסיפים המשקאות
 המכשירים, אז לא רק מים מכשירים ומלפנים צמיעוטם אלא
 גם המינים האחרים מכשירים צמיעוטם מאחר שלא יתבטלו
 להעיסה אלא אדרבה ירפנו אותה יחד: ואינו דומה לערוב
 לח בלב שצמיעוטם בטל להרוב.

ולפ"ז כמעט כל הכרות שלנו שנעשות באופן שבוך הגלגול
 מוסיפין קלת מים וכדומה כרי הן להם: גמור לכל
 הדיעות וחייבות בחלה בצרכה.

יום ג' פרשת בשלח שנת השליש לפ"ק
 פה גייטסהעד יל"ו.

פסח אליהו פאלק

קונטרס בענין "צירוף סל"

סימן ק"א

(תשובה א')

76 האם מקרר "דיפ-פריז" (DEEP-FREEZE) מצרף עוגות וכרות להתחייב במצות חלה

ע"ד לחמים ומיני פת הבאה בכיסנין הניתנין בחוך המקרר
 הנקרא "דיפ-פריז", וכידוע מתאסף במשך הזמן הרבה
 מיני ככרות, והרבה מהם לא נאפו מעיסה גדולה בת מ"ג ביצים,
 שמתחייבת בחלה: כבר בשעת לישה. וגם הרבה מהם נעשות
 מעיסות רכות שאינן מתחייבות בחלה עד אחרי האפיה וכמבואר
 במתניחין חלה פ"א מ"ה. ותמיד בכדי שיתחייבו בחלה אחרי
 האפיה בעינן שיצטרפו יחד ע"י סל. וא"כ יש לכאורה להסתפק
 שמתחייבות במצות חלה מחמת צירוף המקרר דהוי כצירוף
 סל. ובאמת אם נאמר שמתחייבות בחלה כשיהא שם מ"ג ביצים
 מינים המצטרפים זה עם זה כמבואר ביר"ד סי שכי"ו ס"א, אז
 אנו גורמים בלבול גדול אצל הנשים, שלא ידעו ממה לקחו
 חלה וממה לא לקחו. ובכלל בקל יתערבו ככרות אלו באלו
 כמובן. ולכן אמרתי אסורה נא ואראה מה שיש לצדד בהאי דינא.

מבא להפילו כריכה צמפה מכני עי' ש"ך וי"ד סי' שכי"ה ס"ק ה'
 צ"ס המכרי"ל ובפמ"ג הוצא צצואור הלכה סי' תי"ז ס"י א'
 ד"ה והסל וכו'.

והדיין כאן הוא כשמיים כבר אחד או שנים צשקית קטנה
 וסותמים אותה מלמעלה, ונלצרים יחד חוך-המקרר
 כמה שקיות כאלו עד שיש שם סך הכל מיג ציאים ויותר.
 ולכאורה יש כבר לד גדול לומר מכות זה צעלמו, דהיינו זה
 שהכרות נמלאות חוך השקיות, שאין כאן צירוף כלל. לדעת
 הרבה ראשונים צירוף סל נעשית רק כאלה הכרות נוגשות זו
 בזו חוך הסל ממש, דלז נחשב הסל (שגרם נגיעת העיסות).
 כפועל נשיכת העיסות דמהני הפילו בלי סל. והמקור לשיטה זו
 הוא דברי ר' אליעזר חלב פ"צ מ"ד דתנן בהם "רי אליעזר אומר
 נעלה מן העבור על העמא כ"ד, עיסה עהורה ועיסה עמאה
 נועל כדי חלה מעיסה שלא הורמה חלה ונותן פחות מכזיאה
 צחמלע כדי שיטול מן המוקף" ע"ש. הרי עצלי נגיעה ממש
 און עלה לגרף שהי העיסות, וצמה ששימו אותם חוך סל
 אחד נפעל צירוף. וזהו דעת הרע"ב פ"צ מ"ד דהלה וכדפירשו
 החווי"ע ורע"א בצדריו. וכן דעת הרא"ש הלי חלה סי' ד' כפי
 שפרש הגר"א סי' שכי"ה ס"ק ג' בצדריו וכ"כ הנקב"כ ריש
 סי' שכי"ז בכוונה הרא"ש. וכן דעת הסמ"ג הוצא שם ברוס'
 יו"ע והש"ך. וכן דעת תוס' נדב (ז). ודעה שניה ברוס' פסחים
 (מה): ד"ה לא. וכה"ג כתבו רבינו פרץ פסחים (מה): ד"ה
 אף, וסי' החרומות סי' (פ"ב).

כדי להתחייב בחלה האם בעיני נגיעת הככרות אהדדי או לא

(א) ידוע שהמיד שמים הלחמים והככרות חוך שקיות של
 "פלסטוק" כדי לשומרם שלא יתלכלכו מאויר
 המקרר. והנה אם שמים שיעור מיג ציאים מלחמים או מככרות
 המצטרפות זו עם זו יחד צשקית אחת גדולה, אין מקום להסתפק
 כלל שצטרפו יחד. שהלא השקית צעלמה מרפת ולא צעיין
 שיעשה לצירוף ע"י המקרר. ובדאי מצטרפין הככרות בחוך
 שקיות אלו, אפי"ם דאינן כלים גמורים (מדענשים להזרק
 אחר השמישם עי' רמזים פ"ה מה"י בלי"ה ז' שהותלות של
 תמרים וכלים העשויים מקרן שזרקים לאחר גמר השמישם אינן
 מקבלים עומאה כלים. ועי' ספר שיעורין של תורה, סוף הספר
 ס"ק י"א וש"ת מנחת יחזק ח"ה סי' ל"ב אות א' וש"ת אגרות
 משה אר"ח ח"ה סי' הכ"ב ענף עי' ואכמ"ל) צנוגע לצירוף סל

צ) והב"י וי"ד סי' שכי"ה הציא הסמ"ג ולא חלק עליו חלב
 צשוי"ע לא כתב כלום מזה. וכנראה משום שהבין
 שהעור חולק על דין נגיעה. חלב הנקב"כ מפרש גם בכוונה
 העור דצעיין נגיעה. וכן ס"ל לתה"ד סי' קפ"ע ושוד ראשונים
 המוצאים צוקב"כ שם. וכן פסק ה"ח לדינא צלוי"ה סי' תי"ז
 וכן פסק הנקב"כ לדינא שם סי' שכי"ז וכן פסקו הגר"א שכי"ה
 סי' ג' והמ"ז הני"ז ס"ה צ'. והמגו האלף שם הצע מממרים

הר"ל ז סס א"ו סוף א"י

(ד) אולם יש לדון שאפשר שירדוף כלו עדוף עפי מהיקף בית, וכמו יותר גדול. ולכן אפשר דמהני מחילות הכלי לרף מה שנתון כלים נפרדים, העי"פ שצדו חופן מחילות הבית לא היו יכולות לפעול היקף. דהלא ראינו שלמחילות כלים יותר כוח ממחילות בית, דמחילות בית אינן יכולות לפעול דין ירדוף משא"כ מחילות כלים פועלות זאת. ולכן אפשר דהיו ירדוף אפילו אם יש מפסיקים. של כלים בין שני חלקי העיסה הנתונות בתוכה.

אולם עי דירושלמי תרומות פרק שני הלכה ז' דחנא "הרה שהביא מינים הרבה בקופה ורכיב מלמעלה ורכיב מלמטה ודבר אחר צאמלע חין הורמים ואין מטשים מזה על זה". ולכאורה יש להבין למה לא יועיל הקופה בתורת "לירוף סל" דעדוף עפי מהיקף ויתחברו יחד הפירות (כרוב) העי"פ שיש דבר אחר צייניהם. ולכאורה מוכח מזה שכל דבר המפסיק בין החלקים מונע כוח הירדוף שיש לו לכלי. כח כוח ירדוף יסודו משום נשיכה והתאחדות החלקים, ואם יש דבר המפסיק צייניהם ח"ל לדין ירדוף לחול. ולפי"ל אפילו כלים פתוחים המונחים הוך כלי אחד גדול חילוני לכאורה מפסיקים בין העיסות.

ראע"פ שגם מזה חין ראינו ברורה, דאפשר שיש חלוק בין כשמפסיק דבר אחר לגמרי שאינו שייך כלל להמינים שרולים לרף לנד"ד שהכלים והשקיות נעפלים להכרות שבתוכם. ולכן אפשר שמחילתם חייבה מחילת המפסקת. אולם מדיון היקף שזכרנו (בנוגע לשקי תבואה וכו') מוכח שגם כלים הנעפלים להאכלין שבתוכם (כשקי תבואה וחציות של גרוגרות) מפסיקים. ולכן העי"פ שאין מזה ראינו ברורה שגם ירדוף כן הוא, מ"מ הדיון נוטה שאין לחלק. וא"כ מהדיון של "כרוב מלמעלה ורכיב מלמטה ודבר אחר צייניהם" יש לכאורה להוכיח "שמחילות המפסיקות" מעכבין דין ירדוף.

(ה) ובהתבונני בספרים מלאים בחכמת שלמה להג"ר ר' שלמה קלוגר ז"ל שמוכיח שנגיעת כלים פתוחים אהדדי נחשבת כלירוף סל ממש, וז"ל ציר"ד סי' שכ"ה סעי' א' "הנה צדיו חס היו הפה צשני כלים וגוועות הכלים אהדדי, והפריש מאחד מהם על שניהם, חס נחשז מוקף (כוונתו ירדוף ועל דין זה קאי דצרו ע"ש צש"ע) נלע"ג מוכח מן הש"ס דנחשז מוקף והוא ממי"ש צמנחות (ק"ו) דמייתי ששים צחד מנא וכו' ומגע (מגעון לראש הכלים זה צלז זה כדו שיגעו ראשי הקלחות זו צזו, כי היכי דלשהרי נדצה דצכלי גדול הקומץ דצכלי קטן וכו' — רש"י שם). והרי צמנחות ודחי צשנין הקומץ מן המנחה גופא, ואעפ"כ מהני נגיעת הכלים זה צזה, אף דחין המנחות מוגעין זה צזה, ונחשז הפרשה מן הגדול, כאילו הפריש מן הקטן, מכ"ש לענין מוקף דמהני זה"ל. עכ"ל. ולכאורה כוונתו לדין ירדוף סל ולא להיקף, דלזה חינו לריך להביא ממרחק לחטו, דהא מוכח מהיקף דהרומה שזכרנו ונפסק צש"ע וי"ד סי' של"א סעי' כ"ו שנגיעת כלים אהדדי עושה מוקף, עי ציאור הגרי"ח סי' שכ"ה ס"ק ח'. אלא שרצה להוכיח משם לדין ירדוף, שנגיעת הכלים מהני לפעול אפילו דין ירדוף.

(ו) אולם דצרו לע"ג ולכאורה ח"ל לומר כן. שהלא מייירי צשני כלים פתוחים שאינם מונחים כלל הוך כלי אחד גדול חילוני. ובזה צלי ספק חין שום ירדוף כלל. שגרי אפילו חס האוכלונו נוגעו זה צזו חחש ולא היו חוניהות תור

הערון השלחן וי"ד סי' שכ"ה ס"ק ג' (וסותר משנתו ממה שכתב צש"ע ח"ו"ח סי' תנ"ז ס"ק י"ב וז"ע).

ולעומת זה יש ראשונים דח"ל דלא צשנין נגיעה והכירה דעיסה עכורה ועמאה שאני דהחם מקפידים שלא יגעו זו צזו ובאופן כזה צשנין לירוף ע"י נגיעה ממש, ה"ל צעלמא לא צשנין נגיעה. וזהו דעת הר"ש חלה פ"ב מ"ד וכן ס"ל להרמב"ם צפירות המשניות פ"ב מ"ד דחלה. וכן פסקו הע"ז והפרי"ח ח"ו"ח סי' תנ"ז. ולסיכום הדבר, החק יעקב העי"פ שנוטה לדעת הפוטרים מחלה צלי נגיעה, מ"מ חושש לדברי החולקים. והמ"צ סי' תנ"ז ס"ק ז' כתב שכדי להתחייב צחלה לריכים שיגעו זה צזה, חמנס צשה"ל חושש להע"ז שגם צלי נגיעה יש לירוף.

ולפי"ל העי"פ שא"ל להחליט מטעם זה לחוד שאין חובת חלה צנד"ד (מחמת דהשקית מפסקת צין הככרות, ואפילו נחשז להשקית כעפלה להככרות מ"מ ודחי נגיעה שענינה תחילת נשיכה לא יתקיים ע"י מה שיגעו השקיות זו צזו), מ"מ רבו כן רצו הפוסקים הפוערים צלי נגיעה והגרי"ח מכללם.

ב.

אף אם יש צירוף מלי נגיעה מ"מ י"ל דהפסק בין הככרות (כשקית של פלסטיק) מעכב הצירוף

(ג) דע דחללנו יש עוד מעלה והוא שלא רק שאין הככרות נוגעות זו צזו, הרי הככרות נמלחות הוך שקיות קטנות סחומות כמו שכתבנו ויש מקום גדול לומר שירדוף סל לא מהני לרף שני חלחי שיעורי חלה הנמלחים צכלים נפרדים, העי"פ שזה יחד הוך כלי אחד גדול. ועי' סי' דבר שאלו על ה"ל חלה להג"ר ר' שאלו קובצסקי ז"ל סי' י"ד סס"ק ו' שכתפק צזה.

והנה צדיו היקף מחילות לגבי תרומה (והיקף חינו פועל לרף לשיעור אחד חלא מחצר פירוח יחד שיכולים להפריש חלו על חלו) איחא צרמב"ם פ"ג מתרומות הי"ח ששקי תבואה וחציות של גרוגרות העי"פ שסתומות כן נחשזת מן המוקף אבל חציות סחומות של יין אינן מן המוקף. וציאר שם הרד"ז דצתצואה וגרוגרות שהדרך הוא להוריק חח"כ מה צצהכלים ולערבם יחד, לכן חין הכלים מפסיקים צייניהם, ומחילות החילונות של הבית מרפס אפילו צשעה שחם סחומים הוך כלים. משא"כ צחציות של יין שאין הדרך לערב יינות כמה חציות יחד, חחציות הסחומות היו הפסק צין היינות וא"ל לו לדין היקף לחול.

ועי צציאור הגרי"ח וי"ד ס' שכ"ה אות ח' דמיירי שהשקיות והחציות נוגעות זו צזו. ומ"מ ח' לאו דיתערבו יחד היו השקיות והחציות כמחילות המפסיקות. ורק צפתוחות נחשזת מוקף, העי"פ דחינס עומדים להערב, וצחנאי (לפי הגרי"ח) שנוגעים אהדדי. (ואין ללמוד מזה שגם צירוף יועיל נגיעת כלים פתוחים אהדדי לנחשז כנוגעים, דאפשר דלירדוף צשנין נגיעת האוכלון ממש ולקמן נדבר צזה צש"י). ולכאורה כ"כ צנד"ד שהככרות צשקיות נפרדות והככרות כוונן חין עומדות להערב יחד, לכן יש לחושבם כנפרדות וא"ל לדפנות המקרר לרפס (וחו אפילו חס ננקוע דלא צשנין צדיו לירוף

ק"ו שלא יכה נגיעת הכלים אלו באלו כליהו. וכן כהז הגר"א
ב"י שבי"ה ס"ק ח' שנגיעת כלים יכולה לפעול דין היקף ולא
דין זירוף. ועוד דאם במנחה בעיני זירוף כלי ממש איך לא
הוכיחו כל הראשונים שדנו אם זירוף צריך נגיעת האוכלים
אהדדי או לא, מהא דמנחות (כד.) שהגמי נסחפק בדבר זה
ממש, אם בעיני במנחות נגיעת אהדדי של חלקי המנחה או לא.
אלא ע"כ ששם גדר אחר יש לו, ולא בעיני במנחה זירוף כל
כמו דבעיני בחלה. שזירוף כל נכרך רק באופן דבעיני
שיחול שם "עיסה" על שני חלקי עיסה, שהוא חלות דין שיוולד
ע"י זירופם יחד וצוה בעיני זירוף דווקא ולא היקף, וכמפורסם
יסוד זה ששם רבינו חיים הלוי דעיסה פחותה מכשיעור אינה
רק חסרה כשיעור אלא דשם "עיסה לחם" לא חל עליה.
ולכן לעשות חלות שם זה בעיני זירוף עם כל גדריו. משא"כ
שם במנחות דבעיני רק שיזערפו אהדדי חלקי המנחה כדי
שיהא קמיה מן הכל, לזה מספיק גדר היקף, אלא דבעיני
קידוש כלי ולריך להיות חוץ כלי וצוה מספיק כשנוגשים זה
בזה שני כלים פתוחים.

ואולי גם החכמה שלמה לא כיוון לדין זירוף רק לדין היקף.
אלא דלי"ע דהא זה דין מפורש במשנה דמעשה"ש פ"ג
מ"ב שהציות פתוחות תורם מהאחד על השני וכדמוצא ב"י
ש"י"א ס"ב כ"ו. (ועי ר"ש מעשר שני פ"ג מ"ג שם פ"ג הכוונה
שם במנחות (קו.) דמיירי בכלי אחד גדול שיש לו שתי צחי
קיבול הגקרא "עריכת תרנגולים" ורק צוה אפשר לקדש המנחה
ולא בשני כלים נפרדים ע"ש.)

העולה מה שאלו בספקתנו נשארנו בעיסות בכלים בין
סחומים בין פתוחים המונחים תוך כלי אחד גדול,
האם זה נחשב זירוף או לא.

ז) **אחרי** כוונתו זאת בא לידו דברי הדעת קדושים וי"ד
ס' שבי"ה ואשתוק לשונו שם "אף אם הגור מלרף
לחלה, מה שבכלי בתנור אולי אינו מלרף להשאר שבתנור, דהכלי
עושה למה שבתוכו נפרד לעצמו, וכן בזירוף כל, מה שמוקף
במפה בפני עצמו אף שמונה ג"כ בהסל י"ל שמצטל הזירוף.
ואולי גם אם אין היקף (ר"ל שהמפה אינה מקיפה לגמרי למה
שבתוכה. שאינה מכסה מלמעלה) והזירוף כל הוא ע"י מקיף
יש לומר כן (דמ"מ המפה מפרדת למה שבתוכה מלהצטרף אל
מה שבתוך הסל). ומ"מ מה שבכלי שאין לה בית קיבול י"ל
כי הכלי החיצוני המקיף הכל מלרף גם את מה שעל הכלי
שאין לה בית קיבול" ע"ש.

הרי לן גדול אחד מדבר ונוטה מאוד לומר שאין כלי חיצוני
מלרף מה שנמצא תוך כלים נפרדים אע"פ שהם פתוחים
ומנחים יחד תוך כלי אחד חיצוני. ובגד"ד יש להם עוד מעלה
שהם סחומים. וכל זה הוא אפילו להשיטה דלא בעיני נגיעה
ממש כדי לעשות זירוף כלי. היולא מה שחץ ממה שלרוב

הפוסקים בעיני נגיעה ממש ובגד"ד אין כאן נגיעה, יש עוד
זירוף גדול להחיר, כמה שמונחים בכלים נפרדים.

איברא ראייתו בערוך השלחן אר"ח ס"ה חני"ז ס"ק ד' שכתב
ו"ל "ולפ"ז אללו שאין חופין שיעור חלה בכל עיסה
(של מלה) וזכרו מאוד לזרפן כולם בכלי אחת ולא בשני כלים
ואם אין נכנסין בכלי אחת יסמוך השני כלים זה לזה ויפרוש
סדין על שני הכלים ויעול חלה אחת על הכל וכו"ו. עכ"ל
הנוגע לענינו. ולכאורה מצוה מדבריו דכלי חיצוני מלרף מה
שמונה בתוכו כלי נפרדים. ולכאורה הוא להיפך מדברי
הדעת קדושים שזכרנו. אולם י"ל דחלוק כלי המונח אחת
הכלים הנפרדים וכלי המונח למעלה מהכלים באופן דמקום
הפתוח שלהן פונה ללד הכלי, דצוה י"ל דהכלי החיצוני מלרף
דמהיותו באופן כזה אינם פועלות הפרדה. ולי"ע. ועוד יש לד
גדול דבאופן שהכלים סגורים כבגד"ד גם הע"ה"ש מודה דאין
החיצוני מלרף.

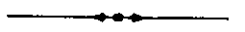
ח) **והלום** ראייתו בצפר שלמת חיים הש"י להגאון ר' יוסף
חיים זאננפעלד ז"ל ושם בח"א ס' ע"ט נשאל
בשאלתה דא. ודעתו להחמיר שהכלי החיצוני מלרף גם כשהכרות
מונחות בכלים נפרדים. וי"ש דבעיקר סמך עצמו על הא דכלי
חרס מטמא מאוירו ואם יתכן כבר לחוץ כלי חרס ויכניס זה
הכלי לתוך חויר כלי חרס שיש בו שרץ ודאי יקבל הככר
טומאה, ע"ש.

ולענ"ד יש להשיב בתרתי. הודא דשם בטומאה כלי חרס הא
דמטמא הוא מחמת החפשות הטומאה בכל חויר
הכלי חרס. ולהכי גם לתוך כלי שמונה בתוך הכלי החיצוני
נכנס הטומאה ומטמא מה שבתוכו. אבל גר"ד הוא שאלה של
איחוד שתי עיסות שיהיו כמאן דנושכות זו את זו ויהיו לדבר
אחד. ולכאורה אין ללמוד ענין זה לשם. שנית, דעי במשנה
אחרונה פ"ו דכלים מ"ד דלסחוס דברים רכים למהוי למיד
פסיל בקשירה בעלמא סגי. ואין לזרף למרח צעוע. והא
דבכיסה חציה בנייר או עור וקשרם בעיני דימרח הוא משום
דהחציה וגם בנייר והעור דברים קשים הם, ולהכי לא נעשה
סחימה מעלייתה ע"י קשירה לתוך ובעיני שגם ימרח.

ולפ"ז בגד"ד דכל שקית סגורה היטב (בכדי שלא יכנס
רעילות המקרר באוכל) והשקיות דברים רכים הם,
לכאורה בקשירה בעלמא סגי למהוי בגדר למיד פסיל. וא"כ
אפילו בנוגע לטומאה לא היה כלי חיצוני משפיע בכגון גר"ד.

העולה מה דלמד ממה דהדין נוטה דלזירוף בעיני דוקא
נגיעת הכרות אהדדי תוך מזה העיקר נראה כדברי
הדעת קדושים דכל שהעיסות מונחות בכלים נפרדים סגורים
אין כלי אחד חיצוני מאחדם להיות כנושכות זו בזו וכמו
שהראינו פנים מסבירות לשיטה זו לטעם אות ג' וד' ע"ש.

20

21

וע"כ יש להקפיד במיני מאפה הנמצאים בתוך הכלים שאפו אותם בהם שצריך להוציאם מהם ולהכניסם לכלי אחד, (סו) ואם לא הוציאם מהם אלא הכניסם עם הכלי בכלי גדול יפריש בלא ברכה.

76 צירוף כשני יראו ניילון מפסיק בין המאכלים לכלי

לה (סח) מיני מאפה שהניחם בכלי אחד ובין כל עיסה יש נייר המפסיק, אין הנייר נקרא הפסק והם מצטרפים יחד לשיעור חיוב חלה, [ואם מונחים בניילון עיין

בהערה]. L

צירוף ע"י ניילון

לו (טט) הניח עיסות בתוך שקית ניילון וכדו' [וכש"כ בקופסא] מצטרפים לחלה.

שיח ההלכה

הפוסקים אם נצטרף, ואפילו להסוברים דמהני, היינו דווקא בכלי אחד משא"כ בב' כלים.

ובן בשולחן שלמה (סי' רמ"ב) הקשה על המשנה ברורה הנ"ל דס"ל דמהני, דהא קי"ל דבעי נגיעה, ואיך מהני צ"ס בכלים נפרדים, ואף נגיעת כלים לא מהני רק לענין מוקף, אבל לא לענין צירוף.

(סז) דצריכים לחוש לכל השיטות לחומר, להשיטה שנצטרף וחייב להפריש, ולהשיטה דאינו מצטרף, ולכן יפריש בלא ברכה.

7 (סח) דרך אמונה (פ"ו חט"ז בבח"ל ד"ח ואין), וכ"כ במקר"ק (פסח ח"ב סי' ב'), והטעם משום שהדרך לסלק את הנייר מהעיסות, וגם שאינו בגדר כלי ונטפל לעיסות, ובדרך אמונה (שם) כתב דאפילו אם הם מונחים בניילון מהני, אך בשולחן שלמה (שבת סי' רמ"ב) מחלק בין ניילון דהוי הפסק, לבין נייר דלא הוי הפסק,

עיי"ש. L

(טט) שו"ת שבט הלוי (ח"י סי' קצ"ב), דרך אמונה (פ"ו חט"ז ס"ק קל"ד),

בנסרים כמו מחיצות, האם מצרף לחלה, ובחלת לחם (סי' ד' סק"ט) כתב שם בא"ד "הנה מלבד שדבר זה הוא פשוט דכשמחולק במחיצות הוא מפסיק, ולא עדיף מאילו היה דבר אחד מונח ביניהם עיי"ש". ובגדה"ק (סי' שכה סק"א) דן לענין צירוף סל כשמפסיק דבר בין חצאי שיעור, וכותב שתלוי בהאי פלוגתא אם בעי נגיעה בסל (ולכתחילה צריכים לחוש לשיטה זו), ובמק"מ (סי' ז') כתב דהדעת קדושים נסתפק במגדל עץ שקורין שאפ"ע, או אלמיר, שיש בתוכו פאליצעס כחדרים, אי מצורפין הככרות מחדר לחדר, ומדייק מדברי הר"ש (ספ"ג דמעשר שני) דמהני, חוץ להפוסקים הסוברים דצירוף סל בעי נגיעה, דכיון דמופסק ביניהם מחיצה וליכא נגיעה אינו מצטרף עיי"ש, וכתב (שם) המק"מ עוד בשם הדע"ק דאם יש ככרות בכלי, ושם את הכלי בכלי אחר, ובחיצונה יש ג"כ ככרות, אין הכלים מצטרפים, ורק בשאפע המחולק במחיצה, רוצה לפשוט להקל, אבל בב' כלים ממש, נראה דסובר דאינו מצטרף, הרי לנו דאפילו בכלי אחד שיש בה מחיצות מצאנו בה מחלוקת

הר"י ש שחזון יואל קראן ג.ל.א

סיבה שהיא (יט), הרי אלו מצטרפים בצירוף סל (יט), ובפרט כשהכל נשאר אצלו.

עיסות של שני בנ"א

76 ו. עיסות של שני בני אדם (יט), אינם מצטרפים לחיוב חלה (יט), לא ע"י נשיכה ולא ע"י צירוף סל (ט), אלא אם ברור שאין הם מקפידים כלל על עירוב העיסה. L

הערות וצינונים

טז) כגון שאינו רוצה לצרפם יחד מפני שרוצה לאוכלם כל פת בסעודה אחרת ולכן מחלקם לפיתות וחלות קטנות, או עושה חלות קטנות מפני שא"א לו לאפות חלות גדולות כיון שאין מקום בתנורו.

יז) חזו"א זרעים ליקוטים ס' ב' דאם דעתו לחלק רק מפני שרוצה פתות קטנות אין זה נקרא מקפיד כלל, וכן נראה שיטת הגר"א ס' שכ"ו ס"ק ז' דפסק שדווקא ע"מ לחלק לאחרים פטור נראה דאם הכל נשאר אצלו אין זה נקרא לחלק וממילא הכל מצטרף, וכן נראה בשו"ת שבה"ל חלק ד' ס' קמ"ה, שכתב שהעולם נהגו אפ"ל באופן שמחלק העיסה מ"מ כיון שמשאיר הכל אצלו מפרישין.

76 יח) ועיין בשו"ת שואל ומשיב חלק א' ס' קס"ז שכתב דהא דמקפיד אינו מצטרף דוקא במקפיד שלא יתערבו אבל באופן אחר הרי זה מצטרף כגון אשה שקנתה קמח לאיש עני שאין לו מי שישמשנו והיא אופה ומבשלת בשבילו, ובעש"ק קנתה האשה קמח לאפיית חלות בעדו ובעד ביתה ועשתה שני עיסות אחת בעדה ואחת בעדו ובכל אחת היתה בה כשיעור ונטלה חלה מעיסתה ונתכוונה על שניהם ע"י נגיעה, דכתב שאין העני חייב שוב להפריש על עיסתו ואע"ג דהאשה מקפדת שלא יתערבו עיסתם, דאין זה נקרא מקפיד מצד העיסה עצמה דהרי

שניהם אותה טעם ואין לה קפיידא של נגיעה כלל, אלא עיקר ההקפדה שלא יעדיף אחד יותר מחברו, א"כ כאן דע"י מה שמדבק העיסות אדרבא ירויחו שניהם, שמפרישין רק חלה אחת אע"ג שמקפידים לחלק שוה בשוה, ואנן סהדי שאינם מקפידים זה על זה, שוב מצאתי סברא זו בחזו"א חלה ס' קצ"ח אות ג' שכתב הא דנקטינן שהעושה עיסה לחלק הבצק פטורה היינו לחלקה ולהקפיד על תערובתן אחר החלוקה, אבל אם אחר החלוקה נמי אינו מקפיד על נשיכתן זו בזו, לא גרע מה שעשה בתחילה עיסה אחת מעשה שתי עיסות ונשכו זו בזו, אבל כשדעתו לחלקן ולעשותן בדפוסים מיוחדים, או למשווח פניהן של מקצתן בביצים ושמן וכיוצא בהן שיקפיד אחר חלוקתן על נשיכתן זו בזו כיון שמקלקל את הדפוס או הטעם זה מקרי ע"מ לחלק, ואם דעתן לחלקן רק משום שרוצה בפיתין קטנות, ולא יקפיד על נשיכתן גם אחר החלוקה, זה לא מקרי ע"מ לחלק, ואין חילוק בין איש אחד לב' אגשים אלא בין מקפיד אחר חלוקה לאינו מקפיד, שוב מצאתי סברא זו בשם הגר"ח קנייבסקי שליט"א. L

יט) ובכל אופן אם בכל עיסה יש שיעור חלה והפריש חלה מעיסה אחת על כמה עיסות מהני החלה על כל מה שרצה

שני לחמים משני האפיה, אינו מקפיד בהכה.

דמוקף אינו מעכב ב שמקפיד אינו מעכב, חק

כ) מחבר ביו"ד ס' שני או פת של שני בנ"א אחד בסתמא אינם מצנן חלה פרק ד' שכתב דאן מועיל לא נשיכה ולא דמקפידין שלא יתערב הקבין בבת אחת כיון ד הין של איש אחד אבל מינים, ואין בכל אחת מ מצטרפין, ועיין בתרוה"ה הלש שתי עיסות, בעיני ובשנית אין בה נקרא יתערבו שתי העיסות ליתן טעם ומראה לשו עיסה אחת ללחם ועי ועוגה אינם מצטרפים, המין אם מקפיד עליה אינם מצטרפים, דהכלי זה, דרכ"מ ס' תנ"ז, ו: ואפ"ל מגיש כמה מ לאורחים אין זה נקרא שנכרים היטב הוה כמ שאינם מקפידים משמ ועיין בחל"ל ס' ה' ז מקפיד והשני אינו מק שמקפידים ואינם מצנ

נציין ששיטת הלבוב שמקפידין כגון בשני נוגעין זו בזו באופן

בר"צ ל אגמין וינז טל"א